

Listy Peckovska

Ročník XVIII / číslo 1/2008
Duben - červen 2008

Časopis přátel Harantova městečka a okolí

Z obsahu:

- Vy se ptáte, my odpovídáme - str. 2
- Program akcí na hradě 2008 - str. 3
- 250 let kostela - str. 5
- Osobnosti Peckovska - Luboš Bucek - str. 9 - 10
- Stavba peckovského vodovodu - str. 12
- Rozhovor s entomologem J. Plecháčem - str. 16 - 18
- Sport

Půda záložny ukrývala staré dokumenty

Na začátku února narazil při drobné opravě střechy klempíř Stanislav Koudelka z Vidonic v jedné z kójí na půdě záložny na krabici plnou listin. Při bližším prozkoumání se zjistilo, že většinu obsahu tvoří dlouho pohřešované knihy různých peckovských spolků. Z hlediska jejich významu pro historii městečka můžeme říct, že byl na půdě záložny nalezen opravdový poklad. Leckteré zápisy totiž autentickým způsobem přibližují dobu před rokem 1918 – tj. před založením obecní kroniky - a tak ji do jisté míry doplňují. Máme tedy šanci doplnit několik bílých míst v naší historii.

Co konkrétně krabice obsahovala? Především Knihy zápisů ochotnického divadelního spolku Tyl, psané souvisle od roku 1881

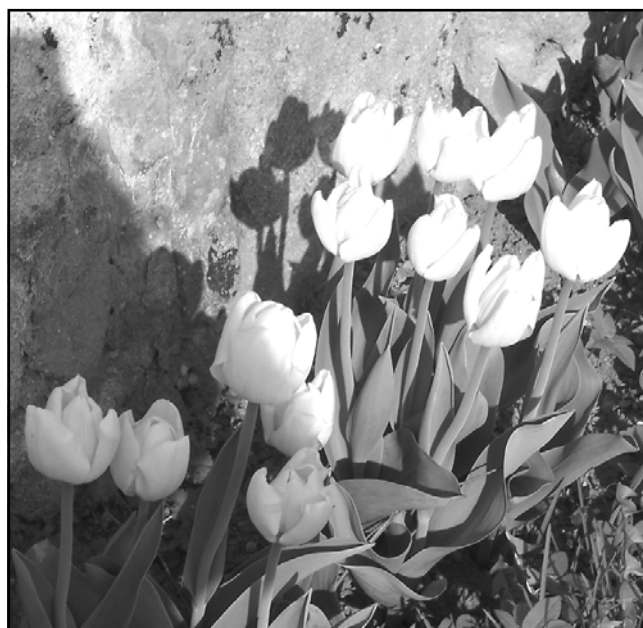
do roku 1969. Předloňskou výstavu týkající se dějin ochotnického divadla v Pecce bychom tedy mohli obohatit o několik zajímavých podrobností: díky nalezeným ochotnickým zápisům se potvrdilo, že divadlo na Pecce se příležitostně hrálo už od roku 1843, dále se dozvídáme že po roce 1918 spolek Tyl špatně zvládal boj s konkurencí, takže za první republiky existoval jen formálně, a také, že hrát divadlo nebylo ani před sto lety zdaleka tak idylické, jak bychom si představovali.

Další ucelený historický materiál poskytují Knihy zápisů Tělocvičné jednoty Sokol od roku 1900 do roku 1953. Sokolové byli spolkem velmi aktivním a disciplinovaným, takže zápisy v knihách jsou pečlivě ve-

dené. Zároveň se jednota oproti jiným spolkům vyznačovala jistým podnikatelským talentem. Během pár let si vytvořila slušné materiální zázemí, a tak mohla podnikat i odvážné investiční akce, jako bylo

vybudování veřejné plovárny na rybníku Prahovnik nebo získání kinematografické licence a provozování Bia Sokol v hostinci Pod Hradem (už od roku 1922).

Pokračování na str. 4

Jaro.

-ilustrační foto-

Vy se ptáte, my odpovídáme

Vážení spoluobčané, na žádost některých z vás redakční rada zavedla rubriku Vy se ptáte, my odpovídáme, která má dát prostor vašim dotazům k životu obce. V tomto čísle Listů Peckovska reagují mimo jiné i na dva vaše nejčastější dotazy - týkají se oprav bývalé záložny a financování oprav kostela.

Městys Pecka podal žádost o dotaci z programu Finančních mechanismů Evropského hospodářského prostoru / Norska na rekonstrukci bývalé pošty – Obecní dům. Budova je památkově chráněna, cílem je její záchrana a její smysluplné využití. V říjnu 2007 jsme obdrželi oznámení, že naše žádost byla doporučena ke konečnému rozhodnutí. Městys Pecka má příslibenou částku 1.000.817 EUR, což je 85% přijatelných nákladů. 15 %, tj. 176.615 EUR, je podíl, který musí zaplatit městys. Situaci v současné době komplikuje klesající kurz eura.

Rekonstrukcí bývalé pošty vzniknou prostory pro místní knihovnu, informační centrum, veřejné WC, kanceláře úřadu městyse, multifunkční sál, posilovnu. Současné prostory úřadu a knihovny budou využity na byty, které budou zrekonstruovány na náklady budoucích nájemníků.

Druhý dotaz se týkal oprav kostela sv. Bartoloměje. Kostel sv. Bartoloměje se rekonstruuje od roku 2004 a bylo proinvestováno celkem 7.379.688 Kč. Na financování oprav

se podílí tyto instituce: Ministerstvo kultury ČR 4.993.000 Kč; Královéhradecký kraj 490.000 Kč; Městys Pecka 1.289.331 Kč; vlastníci církev 607.354 Kč.

Městys Pecka čerpá dotace z Programu regenerace, kde jedna z podmínek je, že se bude finančně podílet obec (první dva roky 20%, další dva roky 10%). Kostel sv. Bartoloměje je nejen dominantou Pecky, ale je kulturní památkou, kterou by měl nejen vlastník (církev), ale i obec chránit. V letošním roce se dokončí oprava fasády věže a oprava nároží (tím bude kostel zabezpečen proti zatékání). Domnívám se, že nelze sloučit do jedné kategorie kulturní památky s objekty občanské vybavenosti. Využití prostředky Programu regenerace byla ideální možnost, jak opravit střechu kostela s minimálním podílem obce – 10 – 20%. Škoda jen, že finanční prostředky nejsou v takové výši, aby oprava mohla být provedena během jednoho až dvou let.

Dovolte mi, abych reagovala také na článek z Listů Peckovska 4/2007 „Co vy na to, páni radní...“ od autorky Ing. Tauchmanové. „Nedostatek peněz je mocné zaklínadlo i pro naše radní“ – píše se v textu. Ani ne tak zaklínadlo, bohužel je to holý fakt. Rozpočet obcí tvoří příjmy z daní, které jsou převážně závislé na počtu obyvatel. Pecka se skládá z 9 obcí, v kterých celkem žije jen 1280 obyvatel. Území, kte-

ré je rozsáhlé a které spravujeme, však žádné příjmy nezohledňují. Na letošní rok jsou naplánovány investice ve výši 2,7 mil. Kč, z toho 1 mil. Kč bude využit na dokončení komunikace ve Vidonicích, 100 tis. Kč na dokončení vodovodu v Bělé u Pecky, 200 tis. Kč na opravu kanalizace v Bělé u Pecky. Celková částka 1 mil. 300 tis. Kč bude využita na investice do okolních obcí, což dělá téměř 50% investičních prostředků. 1 mil. 400 tis. Kč bude použito na dokončení opravy střechy kostela, radnice a napojení obecních domů na kanalizaci. Paní Ing. Tauchmanová v článku dále upozorňuje na „fungování“ obecní samosprávy. Ráda bych i toto uvedla na pravou míru. V loňském roce ve středu (přesné datum již nepamatuji) po 16.00 hod. přišli manželé Tauchmanovi vyřizovat své záležitosti. Bohužel jsme s místostarostou museli odjet na jednání na MěÚ do Nové Paky a na úřadě zůstala paní účetní, která není oprávněná ověřovat. I my jsme někdy nuceni odjet v úředních hodinách, protože některé akce jsou sta-

noveny na pondělí nebo i středu. Na druhou stranu jsme úřad, který je otevřen občanům po celý týden, stávají se i případy, pokud je to nutné, vyřídíme záležitosti občanů v sobotu i v neděli. Myslím si, že se snažíme občanům vyhovět a nedíváme se, zda je úřední nebo neúřední den. Sporná hranice v Bělé u Pecky – komunikace k obchodu pí Nezbedové. Při vytyčování hranic pozemku pí Rejňákové se zjistilo, že část zaplaceného pozemku není v jejím vlastnictví, ale vlastníkem je Městys Pecka. Ihned o tuto část projevíli zájem manželé Tauchmanovi, ale zastupitelé tento prodej pozemku zamítli z důvodu možnosti do budoucna rozšířit příjezdovou komunikaci k těmto domům a umožnit tak lepší dopravní obslužnost. Je nelogické prodat část cesty v místech, kde je v zimním období problémem s vyhrnováním z důvodů úzké komunikace. Zastupitelstvo městyse si tak zajistilo možnost budoucího rozšíření komunikace, popřípadě parkovací plochy pro majitele sousedních nemovitostí.

Hana Štěrbová

Pravidla rubriky

Smyslem rubriky Vy se ptáte, my odpovídáme je vytvořit prostor, v němž by měl každý možnost získat podrobnější informace o konkrétním dění na Peckovsku. Své dotazy můžete směřovat na pracovníky úřadu městyse, popřípadě redakce. Anonymní nebo vulgární dotazy nebudou zařazeny.

-r-

Setkání s dárci krve

V sobotu 5. dubna se na Úřadu městyse Pecka uskuteční setkání s dárci krve.

-úm-

Hrad zve na výstavu starých fotografií

Po roce 1992 byly hradní sbírky obohaceny o krabici se starými skleněnými negativy z pozůstalosti Albertiny Bendové. Darovala je rodina někdejšího pracovníka hradu Jana Tichého.

Negativy dlouho ležely nepovšimnuté v depozitáři, až v roce 2005 nabídnul Národní památkový ústav v Pardubicích jejich bezplatné vyvolání. Během loňského roku byly desky zpracovávány profesionálními fotografi a výsledkem je DVD se zhruba 350 „pozitivy“, zachycujícími život v Pecce někdy kolem roku 1910.

Albertina Bendová byla podle vyprávění na začátku století jedinou fotografkou na Pecce. Však si také vzhledem k dobrému postavení mohla fotoaparát pořídit dřív než kdo jiný. Část jejích snímků je ateliérových, pokud se ale můžeme dohadovat, měla slečna ambice spíš jako fotografka – reportérka a v rámci možností (omezených „statickou“ technikou) se pokoušela o momentky ze života.

Co se týče kvality, nejsou fotografie na vysoké úrovni

a obsahují řadu expozičních i kompozičních chyb. To jim však z dnešního pohledu neubírá na významu. Zprostředkovávají nám totiž především autentický vhled do života městečka a jeho obyvatel v době, jejíž pamětníci už dnes až na výjimky nežijí. Slečna Bendová fotografovala hlavně lidi z okruhu své rodiny, přátel a sousedů v běžných situacích i při různých společenských událostech jako jsou svatby, narozeniny, křtiny a pohřby. Soubor obsahuje četné náladové snímky z vycházek společnosti do přírody, z bruslení na pivovarském rybníku nebo z výletů na kolech, na druhé straně snímky čistě dokumentární, například z pohřbu sládka Ferdinanda Bendy v roce 1903 nebo z pohřbu mladičké Emčinky Chlistovské v roce 1919. Nejkomplexněji se před námi otevírá svět vyšší peckovské společnosti představovaný jednak samotnou slečnou Bendovou, statkářkou žijící v Modré hvězdě, jednak rodinou sládka peckovského pivovaru Otokara Chlistovského zhruba v rozmezí let

1903 – 1925. Můžeme tak sledovat, jak se život obou rodin během prvních dvaceti let 20. století vyvíjel, jak se měnily trendy v oblékání, můžeme porovnat, jak se změnila samotná Pecka.

Výběr z fotografií je možné shlédnout v rámci výstavy ve vstupní chodbě hradu od dubna do konce května vždy v otvíracích hodinách. Celý soubor je uložen ve fotoarchivu hradu.

Věra Kociánová

Program akcí na hradě Pecka 2008

Neděle 23. března 10 – 16 hodin

Otevírání hradu Pecka (Příjezd Kryštofa Haranta s družinou, velikonoční jarmark, šermíři, tanečnice, muzika)
+ zahájení výstavy fotografií Tváře a portréty: Pecka před sto lety

Čtvrtek 24. dubna

Novopacký slavíček – koncert vítězů pěvecké soutěže

Neděle 4. května

Vernisáž výstavy objektů Štěpána Mála
(potrvá do konce září 2008)

Neděle 11. května

Oživené prohlídky s flétnovým souborem Pifferaios z Lázní Bělohradu

Sobota 31. května

Cestovatelská beseda Rusko – Kavkaz
(Jan Murdych)

Sobota 7. června

14, 15 a 16 hodin

Dobývání hradu Pecka

Pátek 20. a sobota 21. června

Benefiční festival hudby a divadla (pořádá o.s. Bezdrůžic)

Pozor! V sobotu 21.6. hrad uzavřen!

Sobota 28. června

Od 19 hodin

Musica Antiqua – koncert klasické hudby

Hrad Pecka
zve
na výstavu starých fotografií
**Tváře a portréty:
Pecka před sto lety**

*ve vstupní chodbě hradu
od 23. března do konce května
vždy v otvíracích hodinách hradu*

Přípravy na turistickou sezonu vrcholí

Od začátku března probíhají na hradě dílčí opravy. K pracem se přistoupilo poté, co firma Parkety Stří-

brný z Hradce Králové nabídla obci sponzorsky přebroušení a naolejování parket ve druhém patře

hradu. Na oplátku bude Pecka na začátku léta hostit děti z okolních dětských domovů.

Předpokladem pro renovaci parket je však oprava hradních oken, kterými do místností zatéká. Práce byla zadána truhlářství Milana Pavla z Kalu.

Kromě oprav uvnitř hradu probíhá také restaurování sochy Panny Marie z hradního mostu. Během zimy odpočívala ve speciálních čistících zábalech. Na své místo by se měla vrátit do konce května.

Abychom zlepšili služby pro turistickou veřejnost, zamýšlíme na hradě zavést

nové vstupenky s motivem hradu. Zatím trvá výzva pro šikovné místní výtvarníky - každý se může zapojit a vytvořit černobílý obrázek hradu. Předávat je můžete na úřadu Městyse Pecky. Jeden z návrhů bude na konci roku vybrán jako předloha pro vstupenku.

První krásné obrázky hradu už jsou na světě. Pod vedením Vojtěcha Jiráskaa je vytvořily děti z výtvarného oboru základní umělecké školy v Pecce a v Nové Pace. Děkujeme a těšíme se na další.

-vk-

Sára Jirková, Pecka

Nikola Podlipná, Pecka

Půda záložny...

Pokračování ze str. 1

Sokolové si rovněž vedli pečlivou evidenci svých členů (s daty narození, povoláním a místem bydliště), čímž pro Pecku zachovali zajímavé demografické údaje.

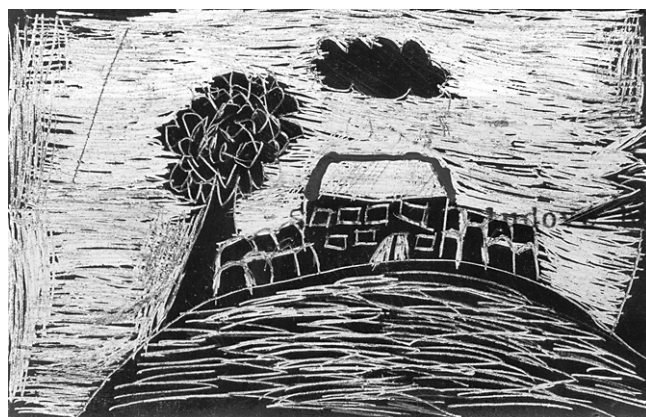
Kusejší informace podávají dvě pokladní knihy Klubu československých turistů z první republiky, pokladní deník Mládeckého spolku Harant (vzniknul v roce 1896) a stručná informace o Vlasteneckém spolku Vlasta z Bělé.

Všechny knihy byly označeny razítkem a evidenčním číslem původního hradního archivu, který pod vedením Františka Posla fungoval ještě v 60. letech. Logicky tedy byly převezeny zpět na hrad a zaevidovány do hradního archivu, který byl znovuzaložen v roce 2005. Všichni zájemci mají samozřejmě možnost knihy prostudovat. K prezenčnímu zapůjčení jsou po předchozí domluvě ve studovně archivu.

Věra Kociánová

Dáša Jiroušová, Nová Paka

Marek Soltysiak, Nová Paka

Od vysvěcení kostela sv. Bartoloměje uplynulo 250 let

„Pecka! Má svůj hrad, má svůj kostel. Tam činy našich předků, zde víra, naděje a láska volají nás k práci pro naši milovanou vlast!“

**Msgre. Alois Kudrnovský,
1939**

Sto padesát let po příchodu věrozvěstů Konstantina a Metoděje na Velkou Moravu máme u nás první zprávu z roku 1013, že na kopci v místě dnešního peckovského hradu byla mnichem, který byl ve zdejší kraji na misii, vystavěna kamenice, ve které přebýval. Můžeme se domnívat, že v okolí, kde tento řeholník šířil křesťanství, bylo více dřevěných obydlí, protože u potoka Zlatnice se již rýžovalo zlato a stříbro, bylo zde živé tržiště a blízkost pohraniční zemské stezky. Je tedy velice pravděpodobné, že byla brzy naproti na kopci postavena první křesťanská svatyně. Z té doby však nemáme žádné informace. Až ve zprávě z roku **1363** se píše o potvrzení Martina de Dluhy (z Dlouhé) peckovským farářem a ze soupisu starých chrámů Jana Rohna se dozvídáme, že již **před rokem 1384 stával v Pecce farní kostel sv. Bartoloměje, apoštola**, který patřil pod děkanát jičínský. Je velice pravděpodobné, že kostel byl tehdy dřevěný.

Roku 1543 koupil peckovské panství Jindřich

Škopek z Bílých Otravovic. Jeho vnuk Adam (1583-1624) dal postavit **před rokem 1603** na místě starého **nový kamenný kostel** (z jeho hlavního oltáře jsou dodnes zachovány na zpozděnicích sochy sv. Bartoloměje a sv. Jana Křtitele). Kostel dal vystavět u příležitosti svého jmenování generálem u vojska a dovnitř dal zavěsit válečný prapor.

V květnu 1603 vyženil panství Kryštof Harant a to sňatkem s Barborou, vdovou po zemřelém Adamu bratru Karlu Škopkovi. Kostelu sv. Bartoloměje věnoval v roce 1614 u příležitosti svých padesátin zvon, zvaný Malý zvon, který měl nápis: „Anno 1614, Vidit Deus omnia, quae fecerat, et fuerant valde bona“ (Viděl Bůh vše, co učinil, a bylo to velmi dobré) a „H. H. Christof Harant auf Peccka etc. Joannes Steinberger, Pfarr herr“. Do té doby měl kostel pouze jeden zvon od pana Mikoláše z Hořic z roku 1458. Ale již roku 1623 přibyl do zvonice kostela další zvon, a to od Anny Salomeny, vdovy po Kryštofu Harantovi. Anna Salomena o rok později prodala Pecku s jedenácti vesnicemi Albrechtu z Valdštejna, který ji k prodeji přinutil a který o tři roky později 8. prosince 1627 daroval panství jím nově založenému

klášteru kartuziánů ve Valdicích.

Kartouzští převorové se zdržovali nejen ve valdicském klášteře, ale též na peckovském hradě. Za jejich působení vzniklo na celém panství mnoho barokních staveb: v roce 1719 kostel ve Stupné, v roce 1735 kostel v Borovnici, v letech 1732-1736 kostel ve Vidonicích a kostel v Pecce.

Ve staré farní knize je zápis, že starý kostel byl malý a proto převor Josef Kabert dal „na místě prvnějšího malého kostela v Pecce veliký **prostorný chrám** Páně ke cti a chvále Boží a ke cti sv. Bartoloměje, patrona městečka Pecky, z gruntův nový vystavěti“. Aby mohly být rozšířeny základy, musela být zbořena přízemní kamenná škola z roku 1697 stojící východně od kostela u hřbitovní zdi. První základy kostela byly položeny již v roce 1748, vlastní stavba byla provedena v letech 1751-1753. Za faráře Václava Saxa byl kostel v letech **1753-1758** úplně dostavěn, vymalován a posvěcen.

Na hřbitově na západní straně kostela dal postavit farář Jan Donth **roku 1760** na vlastní náklady **kostnici**, dvoupodlažní kapli mrtvých, s pozlacenou bání po vzoru sedlecké kostnice u Kutné Hory. Historicky i umělecky hodnotná budova s kaplí

a kostnicí byla však vzhledem k nedostatku místa při stavbě nové zděné školní budovy (dnes čp. 51) po 116 letech roku 1876 zbořena.

V roce 1772, v roce velké neúrody, hladu a moru, dal opět farář Jan Donth

zhotovit řezbářem a kameníkem Josefem Ledrem z Prahy **kamennou křížovou cestu**, která byla zasazena do hřbitovní zdi. Když byl potom v roce 1866 hřbitov zrušen a o jedenáct let později v roce 1877 hřbitovní zeď rozbořena, byly reliéfy křížové cesty přeneseny ke kostelní zdi a tam usazeny.

Nynější hřbitov na Svatojánském kopci byl tedy **založen roku 1866**. Svatojánském proto, že tu stála socha sv. Jana Nepomuckého, která pak byla přenesena k mostu u Bergmanových.

Ve třech dalších pokračováních budou popsány podrobnosti stavby a vybavení kostela sv. Bartoloměje v Pecce.

**Věra Trybenekrová
strana 5**

Velikonoční a jarní pozdravení peckovského pátera Erharda občanům

Člověk sní o tom, že je naprostým pánem své existence. Má pravdu, neboť v tom je jeho nadřazenost nad zvířetem, že může o sobě i o světě uvažovat a že je schopen svůj život posuzovat a usměrňovat podle svých představ.

Michel Quoist

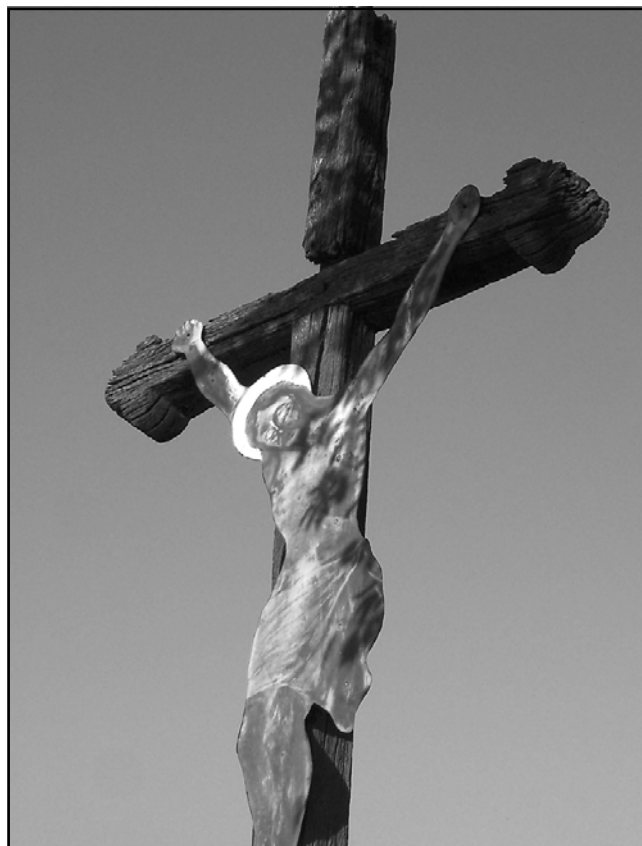
Proto je naše země taková, jaká je. Už od počátku, jak je stvořená, je krásná. Neuměl jsem zpočátku pochopit sudetské Němce, když v Německu říkali o Čechách - o své bývalé vlasti „Das Marchenland“, pohádková krajina.

Máte pohádkovou krajinu a v ní bydlíte.

To je moc zajímavé. Čekáme v tomto čase na svátky velikonoční a na zmrtvýchvstání Páně a na naše vstání ze spánku tohoto světa, abychom mohli něco udělat v našem životě a v našem městě. Když jsem působil v Rakousku, spolu s lidmi jsme toho hodně udělali, to, co bylo potřeba pro vesnice, i to, co je důležité pro nás samé. Ježíš je pro každého, pro mne, pro tebe, on zemřel a z mrtvých vstal, abychom i my vstali ze spánku zimy do nového života ve světle pravdy, spravedlnosti a začali něco dělat pro nás, občany města Pecky.

Je to možné!

Ježíš neudělal také všech-

Bohoslužby o Velikonocích

Pátek 21. března - Liturgie Velkého pátku

Borovnice - 15 hod.

Mostek - 16.30 hod.

Pecka - 18 hod.

Sobota 22. března - Bílá sobota

Liturgie velikonoční vigilie

Pecka - 16.30 hod.

Mostek - 19 hod.

Neděle 23. března - Slavnost zmrtvýchvstání Páně

Pecka - 8 hod.

Borovnice - 9.30 hod.

Mostek - 11 hod.

Vidochov - 18 hod.

Pondělí 24. března

Pecka - 8 hod.

Borovnice - 9.30 hod,

Mostek - 11 hod.

no jenom pro Otce a pro sebe. Jeho smrt a zmrtvýchvstání je pro mne a zdarma, proto můžeme, ne musíme, i my udělat něco dobrého a zdarma pro město, pro sebe, pro své bydlení, pro své děti. Co je hezké, co je krásné, to je dáno od Otce nebeského, pro děti té pohádkové krajiny, jakou je nazývána Pecka - „perla Podkrkonoší“.

Aby byla Pecka opravdovou perlou, o to se můžeme přičinit sami – květinovou výsadbou, pořádkem okolo svých domů a na veřejných prostranstvích. Ono nejde neustále jen říkat – to je věc obce, ta ať se stará, tohle ať udělá někdo jiný, protože to všechno nakonec stejně děláme pro sebe, pro občany městečka Pecky. Jak

Ježíš vstal z hrobu, tak i my vstaňme ze zimního spánku do života a naplníme slova Michela Quoista z úvodního citátu - „že člověk je schopen svůj život posuzovat a usměrňovat podle svých představ“.

Naše představy se zobrazují naší prací a jsou viditelné v našem díle. Ukažme, co můžeme i my udělat pro sebe, jak to udělali lidé v Rakousku, ve Švýcarsku, v Kanadě, v Německu apod. Pohádka a naše krajina je v srdci každého, kdo má lásku k rodině, k přátelům a k sobě.

Proto ... Přeji vám zmrtvýchvstání v našem Pánu Ježíši Kristu, který je pro nás silou a nositelem moudrosti v životě dnes, zítra i pozítří ...

Váš P. Erhard, msf

250 let vojenského hřbitova v Pecce

Letos si připomínáme nejen 250. výročí vysvěcení peckovského kostela sv. Bartoloměje, ale také stejné výročí peckovského vojenského hřbitova, který byl založen na louce na levém břehu potoka Brodka při úpatí severozápadního svahu Skleněného vrchu (pod kostelem).

V letech 1756-1763 se odehrávala válka sedmiletá. V roce 1756 Prusové bez vyhlášení války přepadli a obsadili Sasko. Habsburská armáda, která Sasům vyrazila na pomoc, byla poražena v bitvě u Lovosic. Následujícího roku zaplavila severní polovinu Čech pruská vojska, znovu porazila habsburskou armádu v bitvě u Štěrbohol a přistoupila k ničivému ostřelování pražských měst z děl. Konec nejrozsáhlejší vlny válečných utrpení, kterou českým zemím přinesly pruské vpády, se však rychle

blížil. Skvělé vítězství maršála Leopolda Dauna nad pruským králem v bitvě u Kolína 18. června 1757 se stalo nejen dnem znovuzrození habsburské monarchie, ale přineslo i vysvobození Prahy z nepřátelského obležení. Opakovaná pruská ofenzíva na jaře 1758 byla zastavena před olomouckou pevností a po porážce u Domašova nad Bystřicí od generála Gideona Laudona museli Prusové severní Moravu vyklidit. Až do konce války pak již byly české země větších válečných akcí ušetřeny.

Roku 1758 mělo Daunovo vojsko ležení v Pecce a pro jeho raněné a nemocné vojáky byl v městečku zřízen lazaret. Vojáci umírali na četné nemoci, nákaza zachvátila i civilní obyvatelstvo, takže starý hřbitov u kostela byl přeplněn. Proto byl pro vojáky zřízen hřbitov nový.

Klub českých turistů v Pecce vybudoval nad vojenským hřbitovem mohylu z araukaritů a dne 26. května 1929 ji slavnostně odhalil. Na mohyle je umístěn dělový granát z jose-

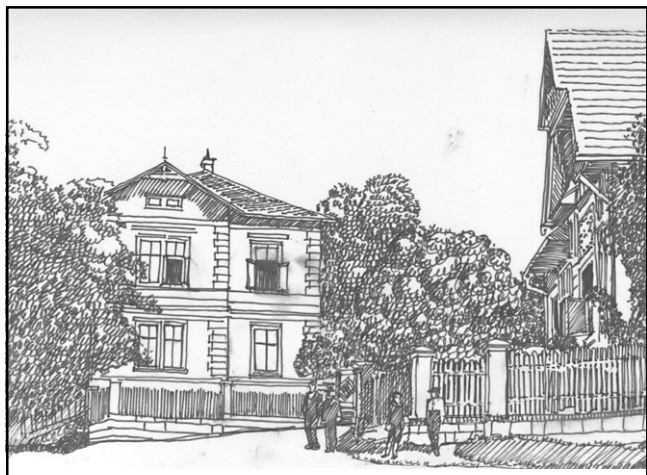
fovské pevnosti u Jaroměře a nápis: Na této louce odpočívá 300 vojáků, obránců zemi Koruny české, zahynuvších zde za války sedmileté r. 1758.

Věra Trybenekrová

Bílkova vila

V minulém čísle LP 4.07 jsme uveřejnili životopis peckovského učitele, starosty a kronikáře Františka Bílka. Ak. architektka Pavla Grünerová nám poskytla obrázek ze 20. let minulého století, tedy z doby vzniku vily čp.209, kterou si Fr. Bílek nechal postavit v zatáčce nad náměstím. Na obrázku je dále vidět secesní dům čp. 218, kde v té době bydlel textilní ředitel pan Malý. Vzhledem k tomu, že vozovka nebyla tak široká jako dnes, byla před domem ještě velká předzahrádka.

-vr-

Zajímavosti z kroniky

Polární záře v lednu 1938

Dne 25. ledna objevil se na severní obloze jedinečný a nevidaný u nás úkaz polární záře. Již krátce po osmé hodině bylo možno pozorovati na severní obloze zlatou červenou zář, o níž nemohlo se ještě říci, čím byla způsobena. Záře však ještě zesilovala a dostoupila svého vrcholu v 8.50, kdy celá severní a severozápadní obloha byla krvavě rudá. Touto červení procházely paprsky světlé, dosahující téměř poloviny oblohy. Znenáhla počala se rudá barva oblohy ztráceti na straně severní, zato tím intenzivněji zazářila obloha na severozápadě. Středem této rudé záře procházel silný pruh bílých paprsků. Zatímco mizela znenáhla tato, objevila se opět slabší již červená záře za straně severní. Úplně se ztratila na obou místech asi v 9.15 hodin.

Jedinečný tento úkaz pozorovalo mnoho lidí, žádný však není podobné a tak silné záře pamětníkem. Nescházelo ovšem zejména u starších lidí dohadů prorokujících, že tento zvláštní úkaz nevěští ničeho dobrého.

Z peckovské kroniky opsala Věra Trybenekrová

Informace z místní knihovny

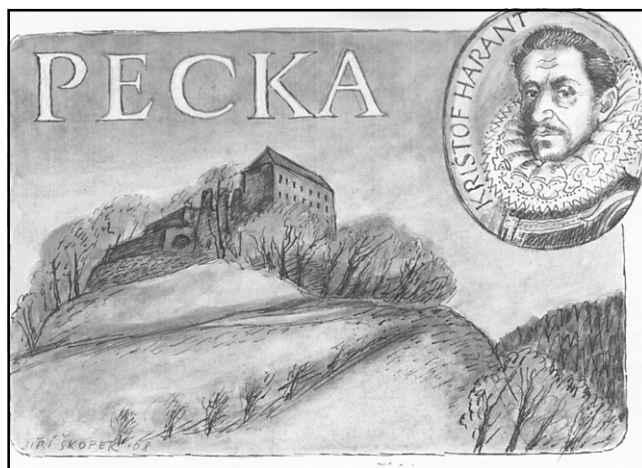
V knihovně se scházíme každou první středu v měsíci v rámci akce Čtete v knihovně. Letos pokračujeme ve **čtení peckovské kroniky**. Přijďte mezi nás, předčítáme si a povídáme o událostech v Pecce za starých časů mezi půl třetí a pátou hodinou odpolední.

V rámci **Března - měsíce internetu**, který letos probíhá pod heslem **Výhoda pro znevýhodněné** (seniory, maminky na mateřské dovolené, ap.), bude pokračovat škola internetu pro začátečníky, ve které se zájemci naučí vyhledávat informace na

internetu a e-mailové komunikaci. Přijďte do knihovny domluvit se na termínu lekcí.

Akademický malíř **Jiří Škopek** pro nás **namaloval další pohlednici**, tentokrát s motivy hradu a jeho nejslavnějšího majitele Kryštofa Haranta. Pohledy budou v prodeji po velikonočních svátcích v knihovně i na hradě.

V knihovně jsou v **prodeji nová i starší čísla Listů Peckovska**, a to i poté, co již nejsou nabízeny u Manychů a v Jednotě. Dále je zde možné zakoupit vše, co je nabízeno ve vitrině knihovny na náměstí.

V **jarních měsících** plánujeme **procházku(y) Peckou** a jejím okolím, kde bychom si ujasnili staré místopisné názvy, které se v Pecce používaly ještě nedávno, ale postupně je-

jich znalost mizí. Zájemci, sledujte vitrínu na náměstí a nástěnku knihovny v chodbě u pošty, kde bude v předstihu vystavena trasa a termín výslapu.

-vt-

Nové knihy

Do fondu knihovny přibýly další nové knihy - zakoupené i darované. Několik tipů pro vás, čtenáře, přikládáme. Snad si každý vybere tu svoji knížku.

- Dopisy vnučce
- Mříže v ráji
- O čem sní muži
- Syn rebelův
- Zlý farář přejel
hodného psa
- Zkoušky smrti
- Upíří kníže
- Lovci z přítmi
- Záhada pavoučího domu
- Záhada tajného přístavu
- Záhada zelené rukavice
- Záhada tajemného
zámečku
- Děvčátko
- Krátké pohádky
pro unavené rodiče
- Moje růžová dobrá jitra
- Trojdílné plavky
- Útěky z bezpečí
- Moudrost našich dnů
- Dobrodružství rodiny
Smolíkovy

-vt-

Jivínský Štefan 2007

Pro vzpomínku na nezapomenutelného jičínského občana a spisovatele Josefa Štefana Kubína byla letos 25. února již dvanáctým rokem udělována, tentokrát v městě Kopidlno, **cena Jivínského Štefana** za pozoruhodný kulturní počin roku 2007 a za dlouhodobé zásluhy na poli kultury.

V letošním roce bylo zaregistrováno 220 nominací, z toho čtyři za Pecku (v kategorii dlouhodobé zásluhy):

Listy Peckovska – Za poutavou a čtivou formu časopisu

Občanské sdružení Bezdržic – Za kulturní aktivity mládeže pro mládež

Kulturní sdružení Harant – Za organizaci osmi ročníků Harantovských slavností historického zpěvu

Miroslav Procházka – Za aktuální fejetony nejen z prostředí Pecky, které publikuje v Listech Peckovska, Deníku Bohemia, v časopisech Naše rodina, Krkonoše ad.

- vt -

Kulturní sdružení Harant a Městys Pecka
vyhlásily další

fotografickou soutěž

na téma

„Můj pohled na vodu ve všech jejích podobách na Peckovsku“

Fotografie libovolného formátu s přiloženou adresou můžete odevzdat v kanceláři OÚ nebo v místní knihovně **do 31. května 2008**.
Vybrané fotografie budou opět vystaveny a oceněny.

Osobnosti Peckovska

PaedDr. Luboš Bucek – učitel, grafik a malíř

narozen 1. 1. 1954 v Semilech

zemřel 19.10. 2007 v Liberci

„Čím běžím rychleji, tím více se mi vzdaluje cíl do nedohledna. I cesta je cíl. Stačí vytrvat v tempu, nepustit dráhu, smát se pádům a naučit se klopýtat,“ toť malířova životní strategie a filosofie, jež spočívá v celoživotním hledání, ale i bloudění, je však též o vůli a statečnosti.

Luboš Bucek se narodil v Semilech 1. ledna 1954 v rodině sportovního referenta. Dětství prožíval též v Alšovicích a také v Chuchelně, školní léta pak v Semilech. Už jako malý kluk nejraději kreslil a maloval, a proto bylo dobře, že svůj talent dále rozvíjel na Lidové škole umění v Semilech, kde byl jeho celoživotním vzorem Vladimír Komárek. Ten svého žáka dobře vedl a pozitivně mo-

tivoval, a tak Lubošova profesionální orientace brzy vykrystalovala: touha stát se výtvarníkem – malířem se proměňovala ve skutečnost. A pak tu působilo, možná neviditelně a podvědomě, ale velice intenzivně, kouzelné prostředí rodného Podkrkonoší, horního Pojizeří i Českého ráje. Tedy Vladimír Komárek a příroda byli prvními sudičkami osudu rodícího se malíře, jež mu vdechly dostatečnou tvořivou radost a sílu na celý život.

Ale jistě, výtvarní umělci, grafici a malíři jsou dnes školení vzdělanci, a tak i Luboš vystudoval potřebné školy v milovaném oboru. Maturitu složil na Střední uměleckoprůmyslové škole sklářské v Železném Brodě v roce 1973 a pak

nastoupil ke čtyřletému studiu na katedru výtvarné výchovy Pedagogické fakulty v Hradci Králové. Na této vysoké škole si k oboru výtvarná výchova přibral ještě úspěšné studium matematiky, které dozajista bystřilo jeho mysl, což je v životě cenné, nicméně svůj talent v profesním životě rozvíjel a zcela zasvětil výtvarničení. Na královéhradecké Pedagogické fakultě po vystudování v roce 1977 zůstal, stal se odborným asistentem a v roce 1985 získal titul doktora pedagogických věd. V této době se věnoval především grafice a v technice leptu s akvatintou dosáhl mistrovství.

Již Oscar Wilde pravil, že život na tomto bláznivém světě lze pravdivě vysvětlit jedině láskou. A doba normalizace byla nenormální a různé životy se do ní strefovaly z různých pozic a mnozí měli smůlu, že ji žili, jiní štěstí, aby později poznali, že to byla smůla, ba mnohdy neštěstí. Luboš se stal straníkem, což byla kariérní nutnost doby pro práci na vysoké škole, avšak katastrofa pro svobodné vyjadřování citlivé a rozverné malířovy duše. Tento rozpor dobře vnímal a těžce nesl, s čímž se svěřoval nejbližším a vnitřně věřil v překonání takového dilematu. Byl mladý, ctižádostivý, možná dravý, ale nikdy proradný, vždy citlivý a toužící po svobodném vyjadřování svých před-

stav a prožitků. Již od maturity miloval sedmnáctiletou Bohdanu Sehnalovou, se kterou se po ukončení vysokoškolského studia oženil. Rodiny Buckova a Sehnalova se však na semilské politické scéně normalizačních let snoubily jako veronští Montekové a Capuleti ze známého Shakespearova dramatu. A tu však právě láskou došlo k sblížení, pochopení a překonání mnohého. Pro mladého malíře – vysokoškolského pedagoga 70. let minulého století, to byla potřeba zásadní. S Bohdanou si rozuměli a tři synové – Petr, Luboš a Daniel jim byli budoucností, radostí a později též velkou oporou v dobách nejtěžších. Byla to reciproční přátelství stmelující rodinu jednou provždy. Inspirující pak byly návštěvy Pecky, kde měli Sehnalovi domek. Zde v romantickém prostředí našel vše, co potřeboval pro svoji práci, a ještě navíc podporoval kulturní život, který daleko přesáhl hranice této malé obce. Na pravidelných hradních Harantovských slavnostech historického zpěvu se angažoval jako výtvarník grafických listů, které si odváželi vítězové. Ale především: spolu s kastelánem PhDr. Jiřím Červenkou a výtvarným teoretikem Jaromírem Zeminou inicioval vybudování galerie ve sklepeních hradu Pecka. Od počátku 90. let se zde konaly výstavy vynikajících

českých umělců (např. sochařů manželů Vladimíra a Věry Janouškových, malířky Adrieny Šimotové, osm let zde byly vystaveny dřevěné sochy Vojmíra Vokolka). V galerii se stále výstavy pořádají, i když nepravidelně, a Luboš Bucek se významně zasloužil o tuto tradici.

V devadesátých letech pocítil intenzivně pro svoji tvorbu tolik potřebné období svobody. Stává se samostatným výtvarníkem a od roku 1991 vyučuje na Základní umělecké škole v Semilech. Za deset let pak opouští definitivně práci pedagoga a věnuje se převážně malířské abstraktní tvorbě, tvoří rozměrná plátna v úžasné barevnosti, ale vždy ve shodě s prožitkem, jenž pojímá jako vzácný dar přírody, která ho stále silně motivovala a obohacovala, jak v rodném kraji, tak na Pecce, či později a naposledy v Mukařově na Maloskalsku.

S novým tisíciletím přišlo vůbec mnoho změn. Srdce malířovo bývá široké. Luboš Bucek poznal svoji druhou životní lásku Zuzanu Gregorovou, podruhé se oženil a svůj ateliér vybudoval v prostorném domě manželky v Mukařově. Je nově motivován, maluje v okolí Maloskalska, zajíždí též na jižní Moravu a je doslova přitahován mořem (Jadran, Středozemní moře, Baltik).

Umělec, a malíř především, potřebuje volnost, rozlet, tvůrčí svobodu. Je to neustálý nepokoj v duši, jakýsi ustavičný boj, který vrcholí uspokojením ze zdařilého díla, ale pak přijde nová touha hledání a

možná i nalezení směru, cesty, nového díla. Luboš často hovořil o svých životních náladách a omylech, vážil si malířů svého kraje, kteří ho naučili znát velké mistry a uměli poodhalovat tajemství jejich úspěchů. Oni byli jeho přáteli, v mnohém vzory, rádci a učitelé. Jak říká: „Naučili mě zbavit se naivity a idealismů, odkládat požitky a vyhledávat obtížnost, bát se nejkratších a snadných cest k úspěchu, být na pozoru před poctami... Brát jen to ryzí, kde neplatí úskoky, podvrhy, herecká gesta ani předstírání. Zůstat neoblomný a neměnný, podřízený výhradně svrchované ideji umění, již jsem se zasvětil. Děkuji tedy osudu, že jsem potkal takové lidi, jako byl Pavel Ježek na sklářské škole, Bořivoj Borovský na pedagogické fakultě, Vladimír Komárek v lidové škole umění, Miloš Janků, Jaroslav Klápsťák a Josef Jíra – malíři kraje, ve kterém jsem se usadil, malíři, které jsem osobně poznal.“

Luboš Bucek úspěšně vystavoval svá díla v desítkách českých měst, včetně Prahy, Brna, Hradce Králové, Pardubic, Karlových Varů, Českých Budě-

jovic a dalších. S velikou radostí jsme v Semilech přijali jeho výstavu grafik v semilském archivu v roce 2003 a pak velkou samostatnou výstavu obrazů v Pojizerské galerii v dubnu a květnu o rok později, kde jinak pravidelně vystavoval svá díla v rámci každoroční výstavy „Malíři Pojizeří“.

Lubošovou láskou byla vždy Francie, kterou několikrát za život navštívil a kde též zůstalo kus jeho srdce i díla. Vystavoval dvakrát ve Štrasburku a v Le Mans Coulaines. S Buckovým dílem se však seznámili milovníci výtvarného umění též v Lipsku, Wroclavi, ve Varšavě, v Kodani, v italském Savaria Mannelli, švýcarském Oltenu i v německém Gizeniu.

S Iljou Třebichavským připravil poetickou publikaci „Divná příroda“ a v roce 2003 s kolektivem přátel sdělil svá vyznání o životě, přírodě a umění, a to slovem i obrazem ve své skvělé knize „Malovat co oči nevidí“.

Luboš miloval rodinu a jeho tři synové Petr, Luboš a Daniel vždy u svého táty nacházeli kamarádství, starost, porozumění i radu a

on pak z takových setkání získával potěšení a tolik potřebnou sílu, hlavně ve chvílích nejtěžších. Těžká nemoc člověka mění, připravuje nepředstavitelná utrpení. Šest let statečného boje s nemocí je příliš dlouhá doba. Přesto, a možná právě proto, neúnavně maloval, vystavoval, těšil se ze své práce, stále hledal, nalézal i bloudil, ale především vítězil sám nad sebou. Posilou mu byli nejbližší a přátelé – nikdy nezůstal osamocen. Luboš Bucek zemřel 19. října 2007 v Liberci.

A jeho motto a přání bylo tak prosté:

„Rodit obrazy bez utrpení,

tvořit bez zápasu,
nalézat aniž hledáš,
věřit jen tomu, co cítíš,
vše tryskat přímo ze srdce.“

(to bych si přál)

Miloš Plachta, Semily
Dodatek: Kniha Malovat co oči nevidí je k zapůjčení v knihovně.

Na pana Luboše Bucka máme památku i v Listech Peckovska, neboť pro nás před lety namaloval kresbu na první (kostel s hradem) a poslední (v tiráži) stranu našeho časopisu.

-vt-

Vzpomínka na Karla Machka, učitele a člověka s láskyplným srdcem

Svoji učitelskou dráhu nastoupil v roce 1935 v druhé třídě peckovské školy, a já jsem se stala jeho žákyní. A nyní ta moje vzpomínka na krásný a nezapomenutelný zážitek – tehdy – sedmiletého dítěte.

Pan učitel nás děti s těma malýma nožičkami vedl do svého rodiště Dolního Javoří, kde nás v tamějším hostinci pohostil limonádou. V té době byla limonáda skutečnou lahůdkou.

Vážený a milý pane učiteli, mé dny pozemského života se nachylují, ale potěšení, které jste nám dětem způsobil, v mé paměti pevně zakotvilo.

S úctou a láskou Vaše žákyně
Věra Kmínková-Šormová, Praha

Voda v Pecce a blízkém okolí

I. Studny a vodovod

Na počátku osídlování krajiny byla brána v úvahu možnost obrany a dostupnost vodních zdrojů, především studánek a potoků. S rostoucí populací se požadavky na zdroje stupňovaly a studánky se upravovaly na studny. V souvislosti s tím bylo nutné řešit jejich dostupnost i sousedům, kteří byli na vodě z dané studně závislí. To se týkalo obecních studní:

• **Kobylice** (přístupná z náměstí pod čp. 12 v Dolcích) „Jest také stranou z městečka mezi Floriána Groha a Michala Mesnera a nyní Josef Nožička a Wencel Čerovský nyní gruntem, studnice Kobylice od starodávna zvaná, ku kteréžto z městečka svobodná cesta pro vodu choditi i také v zimě s koňma voziti mohouce.“

• **Vážná** – „U Jiříka Enta, nyní Anton Šturm, gruntní louce, co se z městečka ke Lhotě jde, jest studnice, do kterýžto svobodně pro vodu jíti jak z městečka, tak také z toho dílu na obci vystavěnejch domků právo jesti. K té studnici mají měšťané svobodný průchod skrz Antonína Šturma dvůr choditi a on jej nemůže ve dne zavřenéj míti, neb od starodávna to právo zůstává. Roku 1676, když Jiřík Černý ten dům po Janovi Špičnovi od Milostivé vrchnosti koupil, a potom z gruntu novej vystavěl,

chtěl on dvůr s vratmi míti, musel podle vrat malé dvířka udělati, sice mají měšťané to právo skrz domovní síň jíti a choditi pro vodu. U vinopale, tak jmenovaná studnice, též na obci stojí a od obce spravovaná bývá. Roku 1723 pro nedostatek vody jest jedna studnice, Vážná tak jmenovaná, z kteréhožto dvěma okovy a řetězem se vytahují. Roku 1753 zbořila se v městečku vážná studnice, která zasejc skrz Augustina Kleferšteina a Mikoláše Kuhna byla vzděna a opravena. V 1800 roce jest větší udělána a v roku 1803 byla tuze příhodná pro všechny sousedy pro veliké sucho.

• **Javůrek** – „Blíž mlýnského rybníka pod uzdařem, nyní Ignác Reis, jest také na obci studnice tak jmenovaná Ježkova, která od obce spravována jest. Mají tak právo sousedé městský, když vody sdostatek jest, z Javůrku vodu brátí. Studnice byla vystavená na náklad obce a vysvěcena dne 8. října 1862.“

S rostoucím počtem obyvatel stoupala i potřeba vody. Její nedostatek se řešil tím, že občané, žijící ve vlhčích lokalitách, kopali **vlastní studny**, postupně vybavované pumpami, zpočátku dřevěnými a později kovovými. Ti, kdo tuto možnost neměli, usilovali o zřízení vodovodu z výše položených míst, odkud by voda tekla samospádem. Tato

snaha se nesečkávala vždy s příznivou odezvou: „Za Petra Buřianského Milostpána a Jenčka prokurátora jsou byly skrz bukovské role trouby k vedení vody na Pecku kladený, při kterémžto kladení byl jest prokurátor Jenček přítomný, a když byly vloženy, tehdy přišlo víc než 12 sedláků bukovinských a ty všechny trouby vyházeli a přesekali ještě v přítomnosti p. prokurátora, za kterýžto skutek učiněnej kvaltovní jest jim poděkoval. Byl jest ten oučinek za Milostpána Jenčka skrz vyslyšení svědků z peckovského panství starého paměti hodného lidu v Praze dosvědčenej a také v mír uvedenej. Tomu sedlákovu skrz jeho trouby jdoucí 2 zl. 9 kr. ročně placeno v peckovském kancelářích.“

Roku 1761 přijel na Pecku Milostpán a přivezl s sebou jistého Štefana, kumštýře stran vody do městečka přivedené. Druhý den bylo měření na Popluž až ke kamennému kříži, i také byli na Bukovsku u studnice a to byl začátek. Téhož roku byl Wejrand přijatej za inspektora na panství. Téhož léta dne **21. augusta** po poledni okolo 6. hodiny byla **voda do městský kašny přivedena a začala téci.**

Roku 1761 Páter Jan Nepomuk Egrer Jemnost pán městečku o **vodu** přivedení **z rolí pod dvorem** se staral, aby jí bylo

více dostatek, a z městečka do fary, poněvadž byl jeho bratr, pan farář Tomáš Egrer, ten čas farářem v městečku Pecce.“

II. Rybníky

Téměř každé významnější město se pyšnilo rybníkem, který sloužil hned k několika účelům. Především to byl zdroj potravy, jak již z názvu „rybník“ vyplývá, dále to byly zdroje energie, využívané pro pohon mlýnů a pil. Celoročně to byl zdroj vody pro hašení požárů a v zimním období sloužily rybníky jako zdroj ledu pro potřebu pivovarů. Užitečné byly i k vyrovnávání hladiny vody při místních dešťových srážkách.

V průběhu staletí se požadavky na funkci rybníků měnily a tak se stalo, že první zaznamenané omezení rybníčních ploch pochází z roku 1748: „14. a 15. máje jest rybníček **Kuchyňka** kasírovanej, voda puštěna a plotem zahradněj, z kteréhožto rybníka se vrchnosti ročně platit musí...“

„V roku 1766, za spravování kartouzského panství převora Červinky, začal se stavět ovčín a v roce 1770 jsou do nového ovčína na Pecce dány 184 kusy ovcí.“ Název „Kuchyňka“ se v té době změnil na „**Voučacka**“ (Ovčacka).

Za doby kartuziánů měla Pecka rozsáhlé rybníční hospodářství. Ještě dnes spatřujeme zbytky hrází těchto rybníků: **Pivovar-**

ský – u bývalého pivovaru a mlýna. Nad ním byl druhý **rybník neznámého názvu**, nad bývalou sušárnou švestek pana Zlatníka. Další byl rybník **Sekyra**, dále **Práchevník**, nyní koupaliště, u peckovských lázní rybník **Bidlák**, nad ním mezi hájenkou a myslivnou rybník **Krakůvka** a ještě dál **za myslivnou** směrem k

„Obrázku“ bezejmenné **rybníčky**, které sloužily k chovu ryb.

Rybníček ve Lhotě sloužil k máčení kmenů pro další zpracování na vodovodní trouby. Rybník **Tišnov** na dolním konci Dolců dostal jméno po dostavěné přehradě v lese Království na Labi.

Pod Pivovarským rybníkem, v němž se chovaly

ryby a kde byl každým třetím rokem výlov, byla Javorka přehrazena **rybníkem v místech, kde stojí tkalcovna**. Při její stavbě byla hráz tohoto rybníka použita na závážku nerovností.

Velký rybník v **Bělé**, jménem **Svorec**, svíral tři potoky (Javorku, Stupenský potok a Radkyňský potok). Kromě toho bylo v Bělé

několik menších rybníků. Veliké změny ve vodním hospodářství způsobila povodeň v květnu 1897. Průtrž mračen napáchala velké škody. Nízké hráze rybníků byly odplaveny, z velké části nebyly obnoveny, a tak jejich názvy upadly v zapomnění.

Z výpisů kronik a poznámek pana Františka Posla připravil Jaroslav Čěrovský

Stavba peckovského vodovodu

„Ve schůzi obecního zastupitelstva, konané dne 9. února 1940, dává starosta obce pan František Kudrnovský v úvahu nynější **stav zásobování obce Pecky vodou**. Stávající **vodovod** a to **Bukovský**, který stává dle zápisu v městském manuálu od roku 1101, a druhý zvaný **Rokelský** z doby kartuziánů z roku 1761 je ve stavu úplně sešlém, potrubí nelze opravovat, obec pak nemá ani potřebného dřeva na potrubí. Voda přichází do obce nesporně závadná, ježto část vedení je pouhou stružkou, volně přístupné dešťové a povrchové vodě, a pokud

potrubí v zemi ještě je, je po celé délce shnilé. Oprava tohoto potrubí je vyloučena. Za stávajícího stavu obec je nucena postarat se o stavbu vodovodu. Jest to životní otázka obce a za eventuální ponechání tohoto stavu nemohla by obec brát zodpovědnost. Ku stavbě výtlačného vodovodu od Lázní – dřívější projekt – nelze pro veliký náklad s výstavbou i udržováním v nynější době přikročit. Rovněž těžko proveditelný je přívod vody od Vidonic, který by šel přes tři obecní katastry a vodním právem tří mlýnů, nehledě ještě k jiným problémům. Obecní zastupitel-

stvo v přítomnosti šestnácti členů se jednohlasně usneslo a **schválilo stavbu gravitačního vodovodu** s využitím pramenu Bukovinského a Rokelského.“

Po vodoprávním řízení obdržela obec koncesi, byly vypracovány odborné projekty a k realizaci se přihlásily tři firmy - vybrána byla firma Ing. Josefa Davida z Prahy. Vzhledem k tomu, že se stavba konala ve válečném období, neustále se řešil nedostatek materiálu a pracovních sil, omezený příděl železa apod. Tak musely být použity namísto kovových roury kameninové a s menším průměrem, než byl plánován. Nejdříve byl vystavěn **vodojem** na hrádku pro vodu z Bukovinského pramene a potom se postupně budovaly **přípojky**. U rozvodného potrubí byl k utěsnění rour použit jako náhradní materiál hliník, který však nevydržel tlak a voda z potrubí pak v mnoha místech unikala, při opravách pak bylo použito olovo. Vzhledem k tomu, že stavba probíhala pomalu, byla snaha práce urychlit dob-

rovolnou pracovní povinností na výkopech, ale to nebylo místními občany pochopeno a uposlechl jen několik jedinců. Navíc bylo nutno již hotové potrubí a přípojky neustále opravovat, protože již hotová práce byla poničena sesuvem půdy, nedostatečným těsněním rour a únikem vody apod. Do všech akcí byl v obci nejvíce zasvěcen vodák pan Rulf. V roce 1944 byla situace již tak složitá, že byly práce na vodovodu téměř zastaveny.

Od roku 1947 bylo vzhledem k nedostatečnosti používaných pramenů uvažováno o zdroji vody z **Rolfova pramene** za Lázněmi. Rozpočet na stavbu vodovodu spočítaný v roce 1947, kde jsou započítány náklady od roku 1942 i s těmi na dokončení stavby, byl 1.650.000,- Kč.

Nakonec došlo k vybudování vodovodu od Lázní až **v roce 1954**, ale rozvod vody po dolní části obce k továrně byl **dokončen teprve v roce 1960**, stavba se tak protáhla na dvacet let.

S použitím kroniky zpracovala Věra Trybenekrová

Stavba vodovodu v Pecce - dělníci v rokli u Rulfova pramenu.
-Fotoarchiv hradu-

Ze střípků mé paměti 8

Velké prádlo, sobotní koupání – peckovské studně a lesní studánky

Trochu zmatená směsice slov v názvu mého dnešního vzpomínání, ale uvedu vše do pořádku.

Dnes by se dalo velké prádlo označit slovy: vyprala jsem tři, čtyři pračky. Snad jen starší generace ví, co bylo velké prádlo dříve. Ti také budou vědět, že objemnému prádlu byl věnován jeden celý den (většinou pondělí) a ten někdy ani nestačil (věšelo se po bílení někdy až druhý den). Já jsem takový den přímo nenáviděla. Byla jsem nepřímo zúčastněná, ale „prádlo“ jsem vnímala jako špatný den. Začalo se v předvečer nošením vody, namočením prádla a připravením topení. Nepamatuji se, že by v některé peckovské domácnosti tekla voda otočením kohoutku. Bydleli jsme v záložně, vodu jsme nosili z kašny z náměstí nebo z kašny od Čapkových – dnes čp.99 u kostela. Nanosit se musela voda nejméně do dvou plechových van nebo necek, do všech prádelních hrnců a všech konví a kbelíků. Když jsem byla starší, nošení vody jsem se zúčastňovala, jinak mamince pomáhal s kbelíky otcův krejčovský učeďník. Otec prádlo ignoroval, ostatně všichni muži považovali praní prádla a nošení vody za činnost čistě ženskou. Připravená voda většinou nestačila, nejméně dvakrát se máchalo a bílé prádlo se ještě modřilo a škrobilo.

V den velkého prádla nebyla maminka osvobozena od ostatních domácích prací a tak říkávala: „Kdybych mohla jít ráno do prádelny a věnovat se jen praní, to by bylo

jiné!“ Musela však jít uvařit, vypravit nás ráno do školy a po obědě na odpolední vyučování, jít uvařit škrob a někdy přinést další konve vody, pověsit drobné už vyprané prádlo apod. Nemívala dobrou náladu a to se přenášelo na nás. Chodila jsem mamince kousky prádla podávat při věšení na půdu a svítit jí svíčkou. Někdy pod rukama prádlo mrzlo. Pak se ještě uklízela prádelna. Asi bych měla dodat, že málokde měla domácnost prádelnu, jako tomu bylo v záložně. Tato „přednost“ nás ale neosvobodila před nošením vody, praní v ruční kolébkové pračce, ručním mácháním a ručním ždímáním. V letních měsících se chodilo máchat na máchadlo na Lázeňský potok ke Zlatníkovým. Některé kusy prádla se ještě drbaly kartáčem nebo se drbaly na valše a v létě se bílé prádlo bělilo na

sluníčku.

Až bude některý váš člen rodiny dávat kus prádla do automatické pračky a přes rameno utrousí: dám to na čtyřicet, zamyslete se na pár minut nad tím, jak prala vaše babička nebo prababička.

Trochu zamýšlení by si také zasloužila každotýdenní rodinná záležitost – sobotní koupání. Koupelnu za mého dětství naprostá většina domácností neměla. Voda na týdenní očištění se musela nanosít a na kamnech ohřát. Do kuchyně se přinesla odněkud vana nebo necky (z pudy, z chodby, ze sklepa) a postupně se v jedné vodě postupně všichni vykoukali. Sobotní koupání byla vítaná rodinná událost, tou začínal víkend (v sobotu se pracovalo a chodilo do školy). Každou sobotu a poté v neděli odpoledne a večer se v Pecce promítal film a jít do

kina se chápalo jako povinnost dát úlitbu kultuře.

V Pecce byly čtyři veřejné zdroje vody – kašna na náměstí, jmenovaná kašna u Čapkových, studně za vinopalnou a pramen Javůrek pod hostincem Pod hradem. Zdrojem pitné vody byla také řada soukromých studní. Mně se vybavují některé z nich – u Manychů, u Šulců, u Stuchlíků, u Vitochů, ... snad bychom s vaší pomocí měli doplnit i další, ať ty funkční nebo ty zasypané. Já si ještě vzpomínám na dvě studny, ze kterých se nabírala voda kbelíkem nebo konví. Byla to studně u Podzimkova mlýna, byla tam, kde je dnes branka – vchod na fotbalové hřiště, ta druhá byla u Holubů, dnes přímo pod novostavbou Zelenákových. Do těchto studní chodila pro vodu moje babička. Ta moje nejzazší vzpomínka vidí babičku, jak nese železné kýble s vodou pomocí vah.

Znám křišťálovou studánku, kde nejhlubší je les nad těmito slovy básníka se zamýšlím, kolik lesních studánek jsem znala já. Pecková kům se vybaví Žebrácká studánka v Myší díře, ale co ty další? Já si vzpomínám na studánku u Malé Jelinky, v Tauchmanově rokli, pod vápeníkovou pasekou nad sokolskou chatou a v Josafátském údolí. Básník J. V. Sládek pokračuje: ... tam roste tmavé kapradí a vůkol rudý vřes. S tím kapradím souhlasím, ten vřes mi u známých studánek chybí, půjdu to na jaře zkontrolovat.

Vzpomínala Helena Blažková

Pračka (část).

-fotoarchiv hradu-

Ze školy

Cesta k pramenům peckovských potoků

V pondělí 29. října jsme se sešli před školou v Pecce. Čekal nás dlouho plánovaný výlet za pramenem Javorky a Brodku. Úvodního slova se ujala paní knihovnice Věra Trybenekrová a žákům 4. a 5. třídy oznámila, co je čeká. Žáci dostali do ruky mapu a vyrazilo se na cestu. Počasí sice nebylo nejlepší, ale zábava byla. Prošli jsme přes Pecku až ke koupališti, kde jsme se vydali kamenitou a blátivou cestou do lesa. V lese jsme poznávali přírodniny. Pokračovali jsme dál. Cesta pozvolna stoupala vzhů-

ru, až jsme se dostali před Hníkovu chatu, ve které pobýval i Jaroslav Seifert. Bylo to velmi tiché místo. Děti dostaly za úkol poslouchat zvuky lesa. Zvládly to, po krátkém odpočinku nás čekal závěrečný výstup k prameni Javorky. Vystoupali jsme vzhůru a děti začaly hledat pramen. Pramen nenašly, a tak jsme jim pomohli ho najít. Pramen byl vyznačen kamennou deskou a za ní byl vysazený javor. Lesní cestou od pramene jsme se dostali až k Červenému kříži. Místo

působilo strašidelně, není se čemu divit, když podle pověsti tu dříve stála vesnice s hospodou, která zmizela v bažině. Pomalu jsme se začali vracet, šli jsme dlouho lesem, až jsme došli k prameni Brodku. Neoznačený pramen byl na louce pod lesem. Od pramene jsme se vydali na Pecku. Měli jsme za úkol jít se podívat

na soutok Brodku a Javorky. Soutok je kousek od bývalého Podzimkova rybníka a fotbalového hřiště. Za odměnu jsme se šli podívat na hrad. Zahráli jsme si hry a šli jsme do školy. Byl to velmi zajímavý výlet, kde jsme měli možnost se seznámit se zajímavostmi z okolí Pecky.

Mgr. Věra Formánková-Tegelová

Čteme si pověst u Červeného kříže.

U pramene Javorky.

1

Vodohospodářská a obchodní společnost, a.s. Jičín
Na Tobolce 428, PSČ 506 45
 tel.: 493 533 637 fax: 493 522 208 e-mail: jcvos@atlas.cz

V Jičíně dne: 18.12.2007
 Vyřizuje: Ing. Vašková, tel. 493 544 842, e-mail: vaskova@vosjicin.cz

Věc: **Informace o kvalitě pitné vody v síti vodovodu obce Pecka a lokality Bělá u Pecky**

Zasíláme Vám aktuální informace o kvalitě pitné vody v síti vodovodu obce Pecka a lokality Bělá u Pecky za rok 2007.

Pitná voda v síti vodovodu Pecka splňuje ve všech sledovaných fyzikálně-chemických a mikrobiologických ukazatelích limity vyhl. č. 252/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů a je pravidelně kontrolována v rozsahu a četnosti dle této vyhlášky – tj. 4x ročně rozbor v rozsahu kráceném, 2x ročně v rozsahu úplném.

V r. 2007 došlo k překročení limitu pouze pro ukazatel železo ve vzorku pitné vody z šesti celkem provedených, dne 5.11.2007 na odběrném místě Pecka Jednota náměstí - 0,75 mg/l.

Pro vodovod Pecka byl zpracován provozní řád dle zákona č. 258/200 Sb. o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů, který byl schválen KHS – ÚP Jičín dne 20.9.2004 a je k dispozici v sídle VOS a.s. – Jičín, Na Tobolce 428.

Základní chemické složení pitné vody: voda má mírně kyselou reakci, je měkká, s nízkou vodivostí, mineralizací a nízkým obsahem dusíkanů

Obecní úřad
ÚRAD MĚSTYSE PECKA
 číslo dopor. 507 12

Doloženo dne: 27.12.2007 Zpracovatel:

Č.j.: Ukl. znak:

Přílohy:

ukazatel	symbol	jednotka	typ limitu	limit	rozmezí hodnot z výsledků rozborů v r. 2007
reakce	pH		MH	6,5 – 9,5	6,5 – 7,0
tvrdost	Ca+Mg	mmol/l	DH	2,0 – 3,5	0,9 – 1,0
železo	Fe	mg/l	MH	0,2	< 0,15
konduktivita	k	mS/m	MH	125	19 - 22
chloridy	Cl ⁻	mg/l	MH	100	2 - 5
dusíkanany	NO ³⁻	mg/l	NMH	50	4 - 6
síraný	SO ⁴⁻²	mg/l	MH	250	30 - 40

Přehled vlastností peckovské vody vyhotovený pro rok 2007.

-úřad městyse-

Lyžařský kurs - Rokytnice v Jizerských horách

A tak už jsme zpět. Jen nevím, jestli napsat „Hurá“, protože jsme všichni pořádku, a nebo „Ach jo“, protože jsme zase ve školních lavicích a učíme se. Zpět doma a ta naše parta z hor jako by se rozplynula. Ne, kdepak! Vesele! Každý z nás si z hor přivezl pěkné vzpomínky a ty už nám nikdo nevezme. Náš lyžařský kurs v Rokytnici nad Jizerou začal v neděli 20. ledna hned po obědě. Úspěšně jsme napakovali všechna naše zavazadla a ruksaky do vleku za autobus, i když to bylo tak tak. Po hodince a půl cesty už jsme si podávali ruku s panem chatařem Adolfem na chatě Slunečnice. Možná to má ve jménu, byla opravdu slunečná. Milý personál, prostorné pokoje, pohodlné postýlky a společenská místnost

dost velká na to, abychom se tam všichni společně najedli, popovídali si, zkoukli nějakou tu kriminálku a taky tančili. Ale to až po pilném výcviku jak na sjezdových, tak na běžeckých lyžích.

I když bylo sněhu pomálu, my jsme přesto neztráceli naději. Po lyžařském pozdravu „Mýnskol, dýnskol, alavatra glykrskol... Skol, skol, skol!“ jsme s úsměvem na tváři vyrazili. Nejprve na běžky. Jenže k běžecké stopě to bylo půl kilometru do prudkého kopce nad chatu. A tak, zhruba v půlce kopce, nám ten úsměv z tváře rychle zmizel a ufunění jsme se s běžkami na zádech drali do kopce. Bezva! Vrchol a na něm běžecká stopa pěkně po vrstevnici. To se to pěkně jelo. Bohužel jen do chvíle než se nám do cesty po-

stavil kopec. „Z toho kopce budeme jezdit tak dlouho, než ho všichni bez pádu sjedeme.“ Tak tuhle větu si, myslím, budeme všichni dlouho pamatovat, protože ty běžky ne a ne nás poslouchat. Ale protože jsme byli parta bojovná, tak jsme po troše tréninku všichni ten kopec bez pádu sjeli. A na konci kursu už jsme byli tak dobří, že jsme v pohodě odjeli závod bez ztráty běžky či újmy na zdraví.

A sjezdovky? Taky na ně přišla řada. Nejprve jsme si naše umění vyzkoušeli na kratší třístametrové sjezdovce. Dlouhé, krátké, snožné a i další oblouky, a aby toho nebylo málo, rozhodl se náš instruktor poslat nás na svah bez hůlek. No, vypadalo to celkem nemožně, ale popravdě... bylo to snad ještě snazší než s hůlkami. Bylo rozhodnuto, můžeme za odměnu na velkou Studenovskou sjezdovku dlouhou 1 kilometr.

Nahore byl krásný rozhled. Vršky kopců pokryté sněhem, sluníčko svítilo... no paráda. O to horší bylo pohled dolů ze sjezdovky. Už to nevypadalo tak snadně. A navíc ty ledové plotny. Přesto jsme se nevzdali a pěkně pomalu jsme začali sjíždět. No a po dvou hodinách už jsme sjížděli jedna báseň. Myslím, že na sebe můžeme být všichni pyšní. Ani ta jedna zlomená lyže a jedna odřená brada se nemůžou počítat jako neúspěch, naopak. Byl to úspěch. Za odměnu jsme si dali čajíček a občerst-

vení u zdejšího kiosku. Velký dík patří panu chataři, který nám vozil naše sjezdovky a přeskáče autem a my tak mohli dojít na sjezdovku jen tak lážou plážou bez nákladu na zádech. A tak jsme ho alespoň pozvali na naše společenské večery.

Jojo, naše společenské večery. To je asi ta první vzpomínka, která se vybaví, když se řekne Rokytnice 2008. Po přednáškách o mazání lyží, první pomoci na horách či pravidlech chování na horách jsme se pustili do soutěžení a zplna hrdla se smáli při hrách jako byl Hamoun. Vzpomínáte? Musíme tu zmínit i kurs tance, kterým jsme si krátili naše večery. Přes Letkis a tanec na rychlou hudbu jsme si zkusili i nějaký ten ploužák. Kupodivu jsme se shodli i na tom, jakou hudbu pustit. Všichni jsme se dobře bavili, nebo to alespoň tak z vašich tváří vypadalo. Koukněte se na fotky.

Úspěch měla i pyžamová párty poslední večer, o které se hned v pondělí hojně povídalo téměř po celé Pecce. I když se obávám, že většina toho, co se povídá, byla vymyšlena lidičkami s bujnou fantazií. Ale tomu už tak na tom světě bývá. My víme, jak to všechno bylo. A myslím, že na to také budeme dlouho v dobrém vzpomínat...

Zvláštní dík patří panu Fólovi, který s námi lyžařský kurs absolvoval a byl nám během celého kursu nápomocen.

Mgr. Lucie Fojtová

Zápis do 1. třídy

Ve čtvrtek 24. ledna se uskutečnil v naší základní škole zápis žáků do 1. třídy.

K zápisu se letos dostavilo 14 dětí (5 dívek a 9 chlapců) z Pecky a blízkého okolí.

Budoucích prvňáčků se po vstupu do vestibulu školy ujali jejich průvodci, žáci 9. třídy, kteří pomáhali letos v rolích klaunů. Cirkusový klaun provázel každé dítě po třech stanovištích, kde sledoval, jak předškolák zvládá jazykové, matematické a všeobecné dovednosti. Po absolvování všech stanovišť si každý budoucí školáček nalepil na zeď k velkému klaunovi papírový balónek se svým jménem. Poté se odebral do ředitelny pro odměnu a pamětní list. Dárčky letos tvořily drobné školní pomůcky, papírové výrobky od budoucích starších spolužáků (stojánek na tužky, záložka do slabikáře a rozvrh hodin s klaunem) a nezbytné klaunovské doplňky – červený klaunovský nos a nafukovací balónek.

Všichni budoucí prvňáčci byli velmi šikovní. Už se na ně ve škole těšíme!!!

Za kolektiv učitelů ZŠ Mgr. Jana Morávková

Království brouků aneb záliba jako „kůň“

V Listech Peckovska č. 2/2006 vyšel článek o Pec-kovském entomologovi Jiřím Plecháčovi.

Zaujalo mě to, a protože jsem slyšel pana Pleháče o jeho zálibě vyprávět, požádal jsem ho též o rozhovor. Ochotně mi vyhověl a já měl možnost vstoupit do světa brouků a dívat se, poslouchat, ptát se a i žasnout a aspoň trochu poznat, co všechno taková záliba obnáší, kolik práce a času si vyžádá tato důsledně a precizně prováděná práce. Pro takovýto výkon nemůže být člověk jen „zapáleným“ sběratelem, pro tu činnost musí „hořet“. Jak říká sama paní Plecháčová, v níž má pro svou činnost oporu, „to už není koníček, to je pořádný kůň“.

Útulné prostředí nevelkého pracovního pokoje mě hned upoutalo přehlednou systematičností a uspořádáním rozsáhlé sbírky. Tu tvoří stěny obložené regály až po strop, jenž jsou plné úhledně srovnaných stovek dřevěných krabic a krabiček z plastu. V nich jsou přehledně uloženy, pečlivě zpracované sběratelovy poklady. Tisíce různých brouků a broučků. A co je úžasné? On snad ví o každém. Pová, čím je zajímavý, jak, kdy a kde se odchytával apod.

Jednotlivé exempláře jsou čisté, precizně vypreparované, přilepené na štítku příslušné velikosti, doplněné popisky se jménem, místem a datem odchytu. Všechny jsou uloženy a řazeny podle čeledí, rodové a druhové příslušnosti.

Pan Jiří Pleháč je, dá se říci, sběratelem po celý svůj dosavadní život, a to nejen brouků. Sběratelství má v genech. On a jeho sourozenci ho zdědili po svém otci Františku Plecháčovi, známém peckovském krejčovském mistrovi.

Pane Pleháči, ve svém širším sběratelském záběru se zabýváte filatelii, filumenii, máte rozsáhlou sbírku pohledů včetně téměř ucelené Pecky, ale jak je vidno, brouci jsou brouci. Řekněte mi, kde jsou počátky vašeho vztahu k broukům?

To mně, tehdy malému klukovi, kterého příroda již hodně zajímala, několik brouků dala paní Holubová. Žila v domku za rybníkem. Po ní tam bydleli Křížkovi. Ty brouky při-

podivínští profesori, kteří realitu života vnímají jen přes tykadla, drápky a krovky svých přišpendlených miláčků. Taký vás to tak bere?

Je to především zábava prováděná na svůj účet a výsledky jsou poskytovány k využití veřejnosti, pro poznání zákonitostí přírody, k ochraně životního prostředí, prostředí, kde daný brouk žije. Brouky totiž nelze vychytat, lze jim špatným zásahem zničit biotop, kde žijí.

Nejdříve mi prosím přibližte, čím se v tomto oboru konkrétně zabýváte.

Dělám celý systém československých brouků, tj. brouky vyskytující se jak v České republice, tak i na Slovensku. V Česku a Slovensku je dohromady asi 7000 druhů brouků. Celkem se počítá, že na světě existuje 350 000 druhů. Mnohé dosud nebyly zjištěny a popsány, a ani nebudou, neboť stále dochází ke kácení a likvidaci porostů a s tím v nenávratnu řada druhů brouků mizí. Tak například: u nás žije brouk z čeledi Curculionidae (nosatcovitých), kterých je u nás asi 1080 druhů z rodu Acalles. Sbírá 3 druhy pod starými buky u Obrázku k Borovnici. V okrese Příbram jsme objevili před lety Acalles aubei, který se dosud jinde nechytil. Tito se živí plísní, která roste na odumřelých větvích buků spadlých na zem. Odstra-

níme-li z dané lokality buky, odebereme mu zdroj potravy a brouk z dané lokality zákonitě zmizí.

U nás jsou nejmenší brouci pírníci, jsou dlouzí 0,5mm. Největšími jsou roháci a tesařici dosahující délky hodně přes 50mm. Ve sbírce je tesařík dlouhý 80mm.

Má představa o sběru brouků je asi taková, že když je pěkné počasí vyjdete si na procházku do přírody, občas obrátíte kámen nebo spadlý list a šup s objeveným tvorečkem do zkumavky. Doma pak pod lupou s pomocí atlasu brouků, než ho připichnete do sbírky, určujete do jaké čeledi patří.

Ne, takhle pracovat opravdu nejde. Aby se k nějakým výsledkům došlo, musí v té práci být systém a jako řádný člen České entomologické společnosti musím respektovat zákonná nařízení. To musí každý. Jsem také členem Slovenské entomologické společnosti. Slovinci v návaznosti na předchozí společný zákon z doby ČSFR vydali další dva velmi přísné zákony, které nedovolují odchyt, usmrcení ani přemístění brouků, v podstatě nedovolují nic pod hrozbou vysokého trestu. Výzkum lze provádět legálně jen na zvláštní povolení, které se získá jen velmi obtížně. Takovéto povolení se mi podařilo získat. Trvalo to dva roky a bylo na jeden rok. Přičemž kolky byly

v hodnotě několika set korun a musel jsem se zavázat k striktnímu, až nesmyslnému dodržování zákonů. Třeba za broukem, který žije u kořenů určité rostlinky bylo třeba se pomoci lana vyšplhat po skále a tam na skalním výstupku opatrně odebrat potřebnou část zeminy. Tu potom prosítovat, mít štěstí, hledaného broučka najít a chytit. Zákonem nařízená povinnost je vrátit zemiinu zpět. Logicky vzato, po prvním dešti je vrácená zemina pryč. Nicméně můžeme na Slovensku průzkumy dělat. Když jsme jim předali výsledky ze Salatínska asi z 20 lokalit v Nízkých Tatrách, jen zírali, v životě to neviděli. Do roku 2004 jsme zasílali seznam více jak 1000 druhů z těchto lokalit a dnes jsme daleko za tímto číslem. Okamžitě jsme dostali povolení na dalších 5 let. A pokračujeme.

Jak v Česku?

Ve své práci navazujeme na již provedené průzkumy v určitých lokalitách. O tom existují záznamy. My provedeme pokračování, zjištěný materiál zpracujeme a výsledky se předávají do regionálního muzea. Tj. seznam nalezených brouků, jejich pojmenování a zařazení, údaje kdo ho kdy a kde chytil, kdo ho určil. Přiložena je případná fotodokumentace. Samotné exempláře brouků zůstanou sběrateli, který si je zařadí do sbírky, případně je nabídne na burze k výměně, či prodeji. Brouci mají latinská jmé-

na, české pojmenování ojediněle. Jejich určování je poměrně složité, musejí se i pitvat a hledat rozlišující znaky jako třeba počty chloupků mezi drápky, tvar penisu apod. Může to provést sám sběratel dle odborných knih a získaných znalostí a pokud na to má i technické prostředky, nebo předat odborníkům, specialistům na určitý druh, kteří pro to mají příslušná osvědčení. Mnohdy takovéto určení trvá roky, některé exempláře se dávají určit i do ciziny.

Při průzkumech lokalit jednotlivé regiony vzájemně spolupracují, příkladně Příbramsko, Českolipsko, Křivoklátsko atd. S výsledky zpracovávány na vlastní náklady se vzájemně seznamujeme na Entomologických dnech, které zorganizuje některý region pro celou republiku, jsou zváni i zahraniční hosté. Předávají se přitom zkušenosti, výsledky výzkumů, provádějí se praktické průzkumy v terénu. V roce 2007 byly Entomologické dny také na Slovensku na Vihorlatě. Na základě výzkumu, který jsme zde prováděli ve spolupráci s místními zoology (ochranáři) jsme zpracovali výsledky průzkumu, zaslali zprávu o výskytu 295 druhů brouků, z nichž 6 druhů je národního významu, 5 druhů evropského významu. Jen na určení materiálu se podílelo 19 specialistů. Podotýkám, že není dosud zpracován všechen broučí materiál. Zpráva byla zaslána: Správa CHKO Vi-

horlat, ŠOP Banská Bystrica (databáze ISTB), Slovenská entomologická společnost Bratislava.

Takže na sběr je potřeba mít povolení a vědět, jaké brouky chcete sbírat, velmi podrobně znát, jaké životní podmínky konkrétní vytipovaný brouk potřebuje, jaký má životní cyklus, aby se mohlo určit kde a kdy ho hledat a případně odchytit...

...nebo najít, protože někteří brouci se dají určit na místě a stačí si jen zapsat příslušné údaje a na místě brouka pustit zpět do přírody.

Příklad: Takový chrobák *Lethus apterus*, podobný našemu *Geotrupesovi* (hovniválovi), znal způsob kvašení dávno předtím, než na to přišli lidé. Kusadly doslova nastříhá listí vinné révy, ale třeba i jahodníku, nanosí a namačká ho do vyhrabané, tak 30 cm hluboké dírky v zemi, nechá zkvasit jako kysané zelí a do toho naklade vajíčka. V teple a vlhkém prostředí se vylíhnou larvy, živí se tím listím (kaší) a zakuklí se a poté vylezou hotová imaga (brouci). Na Příbramsku, Berounsku, Karlštejnsku žije *Sisyphus schaefferi*-chrobák, který si udělá z trusu kuličku podobně jako ti *Skarabeové* posvátní v teplejších jižních zemích, jenže menší, v průměru asi 1cm. Uloží ji tak, aby nevyschla a vloží do ní vajíčko. Larva potom vyžírará kuličku zevnitř, až zůstane jen tenká slupka. Zakuklí se a z kuličky potom vyleze již hotový

brouk. Porovnáme-li velikosti jednotlivých kusů brouků jednoho druhu, jsou mezi nimi i značné rozdíly. Hodně zde záleží na tom, jaké množství potravy měla k dispozici larva. Vylíhlý brouk už neroste. Chitinový krunýř mu to ani nedovolí.

Chytali jste brouky na sněhu. Jak tam mohou žít?

Jedná se o *Ontophagusy* a *Aphodiusy*, říkáme jim hnojníci, živí se trusem zvířat. Ti, na které se ptáš, potřebují k životu chlad a živí se v Tatrách trusem kamzíků. Když létají, tak jsou nejlépe vidět, když dosednou na sníh. Ku příkladu v Tatrách na Pyšném sedle je v červenci ještě dost sněhu, brouci nemají sílu odletět. Tak je lze sesbírat lépe, než hledat trus kamzíka.

Některé druhy žijí v dírách u syslů. To se musí jakousi lopatičkou vyhrábnout hlína s pískem a v tom je najít. Jde většinou o známé, málo sbírané druhy, ale najdou se i vzácné druhy.

Brouci se chytají za letu do sítěk. Létají v různou denní dobu, podle toho, který je to druh, mají svůj dost přesný čas. Chytají se smýkáním sítě po trávě, nebo jak již bylo řečeno prosíváním písku, hlíny, zetlelého listí a různých nánosů. Brouka *Euheptaulacus porcellus* lze chytat jen v únoru, žije v drnu. Nezřídka se stane, že se zpracují i 4 kolečka hlíny a brouk žádný. Šli jsme s kolegy najisto do hor Veporské kopce na Slovensku, kde žijí pod kameny slepi brouci

z rodu *Duvalius*. Dva chlapi museli odvalit mohutný balvan a třetí jít po broukovi. Jsou totiž velmi rychlí. V tu ránu mizí pryč a v okamžiku se zahrabou hluboko do země. Jde o malé broučky žluté barvy z čeledi *Carabidae*. Brouk *Amphotis marginata* z rodu *Nitidulidae* žije s mravenci, nechá se v noci nosit do korun dubů. Další druh sebere mravenci jeho náklad (uloženou potravu) z kusadel. Lze to pozorovat brzy z jara. Tři hodiny jsem u mraveniště ležel a pozoroval, než jsem ho lapil v Rybníku nad Hronem, kde jsou krásné staré vykotlané soliterní duby, do kterých se lze i schovat před deštěm. Když chodíme do lesa na houby, nacházíme je červavé. Mouchy do nich nakladou vajíčka a larva-

mi much se živí brouky z rodu *Staphylidae*, který je pronásleduje a lze ho tak hlavně najít v Muchomůrce růžové (růžovce-masáku). Tato čeleď má 1400 druhů, většinou maličkých broučků, které nám v létě vlétnou do oka a nepříjemně pálí. Lidé se domnívají, že jim do oka spadla muška.

Vy se také vydáváte za brouky do dalších zemí, nejen na Slovensko. Byl jste v Itálii, Maďarsku, Bulharsku, Makedonii, v Řecku atd.

...letos to bude, pokud zdraví dovolí i Turecko.

V Řecku jsme při jedné cestě viděli mrtvého, špatně zakopaného osla. Koukala mu noha, hnilo to tam, smrad, jen tekla. Někteří zvraceli. Brouci tam byli. Mohl by tam mezi nimi být i jeden

vzácný druh. Začal jsem to obírat. Řek jsem si, že ho musím chytit i kdybych se měl zblejt. Našel jsem ho tam a chytil. Je to *Staphylinus flavocephalus* a od nás je znám 1 nález asi před 80 lety na Slovensku, takže je v seznamu našich brouků. Toho mi kolegové entomologové opravdu závidí a mám ho dokonce od jednoho entomologa z Nového Strašecí namalovaného v rámečku.

*Takovéto zajímavé po-
vidání není jen na ho-
dinku. Prohlížet, ptát se
a poslouchat, to je na
mnohem delší posezení.
Však jste této zálibě vě-
noval již desítky let a
dále věnujete většinu
svého volného času. Co*

*vám ještě chybí do sbír-
ky z naší republiky?*

Mít jen československé brouky, to by člověk musel být živ snad 300 let.

*Děkuji za rozhovor, a
ať se vám nadále daří
nacházet nové, vzácné
druhy a u těch běžných
dokazovat, že se kvali-
tu životního prostředí
daří nezhoršovat, a že
příroda sama dokáže
určitě negativní dopady
eliminovat.*

*Těm čtenářům, pro kte-
ré toto povídání bylo za-
jímavé, mohu sdělit, že
pan Plecháč slíbil na-
psat do příštích LP člá-
nek o broucích na Pec-
kovsku.*

Petr Pavel

Budky pro kavky

Kavka obecná je od roku 1992 zařazena mezi zvláště chráněné druhy ptáků. Na Pecce jsme zvyklí na její poměrně hojné zastoupení. Kavky po léta hnízdily na půdě záložny i kostela. Během různých oprav však tato hnízdiště opouštějí. V posledních letech můžeme sledovat jejich stěhování do blízkosti hradu. Pro zlepšení možností jejich hnízdění rozmístili na začátku března ochránci přírody z jaroměřské stanice JARO kolem hradu několik ptačích budek - kavečníků.

-vk-

Příroda se zlobí...

Podle britské charitativní organizace OXFLAM se od 80. let minulého století čtyřnásobně zvýšil výskyt přírodních katastrof. OXFLAM ze všeho viní globální oteplování a jeho vliv na změnu klimatu. V 80. letech minulého století postihlo svět průměrně 120 katastrof ročně, zatímco v současnosti se jich urodí kolem 500. Podle autorů studie se kromě četnosti stupňuje i jejich síla, nepředvídatelnost a počet obětí. Zajímavé je i spektrum katastrof. Zatímco počet výbuchů sopek a zemetřesení se příliš nezměnil, dramaticky se zvýšil počet záplav a větrných smrští a to ze 60 případů v 80. letech na 240 případů v loňském roce.

*(Podle Revue 21. století
č. 2/2008/*

A bude se zlobit nadále, pokud budeme:

- zvyšovat počet lokálních topenišť a spalovat v nich nevhodná paliva, včetně papírů a plastů
- spalovat v podzemních a jarních obdobích na otevřených ohništích listí, trávu, stařinu a jiný spalitelný odpad
- za účelem získání levnějšího paliva kácet zdravé listnaté stromy, zejména kolem silnic, cest a potůčků a nenahrazovat je novou výsadbou
- stále brutálněji prostředky ničit lesní a polní cesty
- produkovat stále se zvyšující množství netříděných a nebezpečných odpadů a trestuhodně znečišťovat okolí komunikací.

Jiří Styblik

Z pozůstalosti pana profesora 3

Prarodiče a rodiče

Motto:

Dokud se má člověk koho zeptat na své předky, tak se nezeptá. Ted' už se není koho zeptat.

Dědu z otcovy strany, Josefa Havelku, jsem nepoznal. Zemřel na následky války sedm let před mým narozením v roce 1924. Před válkou byl továrním mistrem, později dokonce sálmistrem v peckovské textilní továrně Neumann a synové. Jako válečný invalida dostal na Pecce trafik, kterou po jeho smrti provozovala jeho manželka, moje babička. Děda Josef Havelka pocházel ze Sukorad u Hořic, kde se narodil 2. února 1882. Zemřel tedy ve věku pouhých 42 let. Podle vyprávění mého otce byl děda veselý povahy a žádnou legraci nezkazil. Na vojně byl trubačem. Ve válce v jeho blízkosti vybuchl granát, děda byl těžce raněn a ohluchl.

Babička Anna Havelková, rozená Koudelková, přežila dědu o 27 let, takže tu jsem poznal dobře. Pocházela z Pecky, kde se narodila 18. března 1882. Její otec byl na Pecce truhlářem v domě č.p. 97. S dědou se poznala, když přišel jako mistr do peckovské textilky. Vzali se 7. srpna 1905. Spokojeně žili pouhých 9 let do roku 1914, kdy vypukla válka a děda

byl odveden.

Trafiku po dědovi měla babička na peckovském náměstí v domě u Horynů hned vedle dnes už neexistujícího konzumu. Bydlela v jednom přízemním pokojíku v „záložně“.

Oba moji rodiče pracovali v továrně a já jsem většinou pobýval u babiček. U Havelkovic babičky jsem měl prima základnu přímo na náměstí. Babička mi ve vedlejším konzumu kupovala bonbóny a dá se říci, že mě rozmlsávala. Když šla do penze a trafiky přestala provozovat, odstěhovala se do domečku k Trejbalovým za hřbitov. Začala intenzivně chodit do lesa na borůvky a houby.

Když otce v říjnu 1950 uvěznil, psychicky to nezvládla a začátkem roku 1951 se na půdě oběsila.

O dědovi z matčiny strany Františku Hargajovi nemám skoro žádná data k dispozici. Nevím ani, kdy se narodil, ani kdy přesně zemřel. Byl vyučen jako pánský krejčí, ale živnosti si moc nehleděl. Z vyprávění maminky se stal dělníkem v peckovském pivovaru. Předtím jako tovaryš hodně cestoval a tak se na Slovensku v Dlhém Poli seznámil s babičkou Agnes Halamíčkovou. Děda pocházel z Pecky a tak si babičku přivezl a usadili se zde. Když jsem se na-

rodil, pivovar už neexistoval a děda i babička pracovali u svého zetě, manžela nejstarší dcery, sedláka Antonína Langnera. Strýc vlastnil vedle statku i lom, a proto si dědu nejvíce pamatuji, jak sedí na hromadě kamení a tyto kladívkem rozbíjí na drobný štěrk.

Děda velmi rád četl a měl velkou fantazii. Jeho vyprávění byla nezapomenutelná. Nejvíce vypravoval mně a bratranci Mirkovi, anebo když se u babičky dralo peří. Konce 2. světové války se děda dožil, ale smrt na sebe nedala dlouho čekat. Zemřel asi v roce 1947.

Babička Agnes Hargajová, rozená Halamíčková, se narodila 22. ledna 1877 v Dlhém Poli na Slovensku. I když od 19 let žila na Pecce, svou krásnou slovenštinu nezapřela. Mně stále říkala Jarůšku a manželce Brožinko. Byla neskonale laskavá a dobrotivá. Přestože celý život dřela v pivovaru a potom u dcery na poli, ani jednou jsem neslyšel, že by si posteskla, ale naopak. Její okřídlená věta zněla: „To se máme dobře“. S dědou bydlela v jedné světnici ve starém baráčku č.p.112. V té době tam nebyl zaveden vodovod a pro vodu se muselo chodit až za vinopalnu směrem ke Lhotě, dobrých 300 až 400 metrů.

V baráčku bydleli společně s rodinou své prostřední dcery, s Vackovými. Když se po válce Vackovi odstěhovali do Vrchlabí, babička s dědou a potom sama babička bydlela v suší světnici na druhé straně domku s výhledem k potoku a na „Malou stranu“.

Když už bylo babičce přes osmdesát, Vackovi baráček prodali a babička se přestěhovala k nám na „Špačníky“. To byla také nejšťastnější léta jak pro nás, tak i pro babičku. My jsme se s dětmi těšili na prázdniny i další chvílky v roce strávené společně na Pecce. Pak přišel rok 1964 a náš odjezd na Kubu. To jsme ale netušili, že se se starou babičkou loučíme naposled a že ji už neuvidíme.

Otec Jaroslav Havelka se narodil v Pecce 24. srpna 1906. Po absolvování měšťanské školy v Pecce v roce 1921 navštěvoval Státní odbornou tkalcovskou školu ve Dvoře Králové. Po studiu začal v textilní továrně v Pecce. Zde se postupně vypracoval na místo vedoucího expedice. S maminkou se oženil 23. listopadu 1929. Já se narodil 20. února 1931 v baráčku č.p.112. Do začátku války jsme bydleli v továrním bytě na Žižkově „Za rybníkem“. Přes válku až do roku 1949 jsme bydleli v dalším to-

várním bytě, a to přímo u továrny. Továrna postavila ve dvouletce dům se dvěma byty v krásném prostředí „Špačníků“ a do jednoho z nich se mohli naši nastěhovat.

Otec byl rozený funkcionář, ale pracoval hlavně v Sokole, kde byl dlouholetým pokladníkem. Moc rád cestoval a po válce začal pro zaměst-

však zaběhnutou tradici, a to ještě hloupým nařízením! Ve vedení továrny se proto rozhodlo, že odřezky na pleny se budou dávat zaměstnaným rodičkám dál. No a někdo vedoucí pracovníky udal. Hned byli zatčeni ředitel továrny, vedoucí účtárny, vedoucí expedice (tedy můj otec) a vedoucí odborů. Po sedmi měsících

dlec do závodu Velveta v Nové Pace. Zanedlouho jej vedení podniku požádalo, aby jako odborník dělal vedoucího expedice. Otec byl ve Velvetě velmi spokojen. Také tam začal pro spoluzaměstnance organizovat úspěšné zájezdy.

Velký význam pro otce měla nepochybně dvouměsíční cesta za námi na Kubu v roce 1965. My jsme zde měli Felicii a tak s námi procestoval nejen okolí Havany a Varadero, ale i západ Kubu, vyznačující se nádhernými krasovými útvary a tabákovými poli. Nechyběl ani jih s Trinidadem, Ciefuegem a lagunou na Zapatě. O své cestě na Kubu po návratu psal pokračování do závodního časopisu Velvety.

V roce 1977 mého otce postihla mozková mrtvice, a tak poslední čtyři léta života pro něj byly utrpením. Po celou dobu jeho trápení měl po boku mou matku. Otec zemřel 1. srpna 1981 v nemocnici v Nové Pace ve věku 75 let.

Matka se narodila 26. září 1909 v Pecce. Byla třetí dcerou. Jediný bratr František zahynul na následky zranění v první světové válce.

Ve výchově matka byla velice přísná, ale spravedlivá. Celý život dělala dělnici v sukárně. Byla velice pracovitá, jakmile přišla z továrny, pokud nemusela dělat nějakou práci v domácnosti, šli jsme do lesa na houby nebo sbírat lesní plody.

V roce 1941 se narodil bratr Miloš. Škoda, že

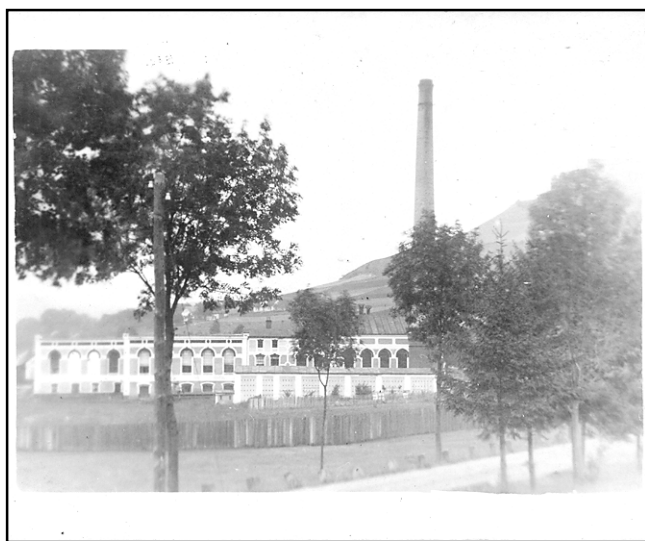
jsem byli tolik roků od sebe. Konečně jsem měl kamaráda a přestal jsem být jedináčkem.

Maminka rozhodně neměla život lehký. Nejhorší byla padesátá léta, kdy otce zavřeli. Aby mě finančně i politicky na škole udržela, stala se dokonce úderníci a dřela do úmoru za pár korun.

V roce 1967 se naši z továrního bytu na Špačnících odstěhovali do starého baráčku čp. 112, kde dříve žila babička a kde jsem se narodil. Dům koupili zpět od paní Rulfové, která jej koupila od Vacků. Krásný tovární byt naši přenechali Milošovi.

Ve starém baráčku máti prožila od roku 1977 čtyři krušná léta s nemohoucím otcem postiženým mrtvicí. Po jeho smrti tam zůstala bydlet sama. Jako na Špačnících i sem jsme rádi s dětmi za babičkou jezdili. To už s námi za babičkou jezdila i naše vnoučata. Matka se z domečku nechtěla nikam přestěhovat. Ale když už byla stará a na zvonek v noci jí ze zlomyslnosti zvonili opilci, rozhodla se ve svých třidevadesáti letech, že přece jen půjde do domu s pečovatelskou službou. Ten se v té době právě dostavoval. Když se tam nastěhovala, prohlásila: „Tak takhle nádherně jsem za celý život nebydlela.“ Škoda, že nádherné bydlení v domově si příliš neužila. Pouhých osm měsíců. Zemřela 8. února 2004 ve věku obdivuhodných 94 let.

Prof. Ing. Jaroslav Havelka, CSc.

Továrna Neumann a synové v Pecce.

- ilustrační foto (fotoarchiv hradu) -

nance textilky organizovat o celozávodních dovolených zájezdy.

Po válce se politicky angažoval ve straně národních socialistů. To mu také uškodilo při nesmyslném obvinění čtyř vedoucích pracovníků peckovské textilky. Obvinění bylo založeno na vyslovené prkotině. Okraje utkané látky založené na válu se vždy odřezávaly, protože neměly požadovanou kvalitu. Tyto bezcenné odřezky se odjakživa dávaly zdarma zaměstnaným matkám na pleny. V padesátém roce přišlo nařízení, že tyto nepoužitelné odřezky se musejí dávat do sběru. Změňte

vazby byl v Nové Pace soud. Obžalobu vedla fanatická prokurátorka, která chtěla z obžalovaných udělat nepřátele lidu. Otce hodně zachránilo, že jako puntičkář měl od veškerých koupených věcí pro domácnost doklady, které dokazovaly, že naši nejsou žádní boháči ani zloději. Celý soud byl ze strany obžaloby obrovské fiasko.

Co ale nyní? Místa obžalovaných byla již obsazena horlivými nástupci a vůbec, dělat v takovém podniku, ve kterém po 27 letech poctivé práce se takto zachovali? Otec odešel pracovat jako tka-

Bude Pecka jednou zase hlavním městem okresu či dokonce oblasti?

Paní Blažíková mi v létě s podivením řekla: „Byla jsem v Pace v sobotu odpoledne a Paka jako vymřelá. Když se dělníci z továren rozejdou do svých vesnic, kde bydlí, a Pačtí do svých chat a chalup, které mají v okolí, z Paky jakoby se život vytratil. Naproti tomu v Pecce je ve volném čase živo. Plno aut, na koupališti též plno, pěstuje se tam celá řada sportů.“

Kdysi, když jsme začínali s tenisem – ještě na volejbalovém hřišti a s dřevěnými raketami – před více než šedesáti lety – díval se na nás pan učitel Machek, potom jako funkcionář Sokola v místě i v okresu, a řekl: „Tohle se v Pecce nikdy nebude pěstovat.“ Dnes by se divil, jak se tenis i další podobné sporty včetně odbíjené rozvinuly. Pecka se stává místem mnoha turnajů ve sportech, je zde rozsáhlý ubytovací prostor v kempu i v rekreačním středisku, samozřejmě i v hotelech a ubytování čím dál více nabízejí i obyvatelé Pecky. Jednoduše Pecka má budoucnost. Mnoho se tu už zásluhou vedení obce a také iniciativou občanů vybu- dovalo a ještě větší možnosti tu čekají. Naproti tomu Paku čeká postupné vylidňování tak, jak se výroba bude automatizovat a někde i přemísťovat do zemí pro výrobu vý-

hodnějších. Pecka to má již do značné míry za sebou. Výroba v peckovské textilní továrně je automatizovaná, počet pracujících se tu už zmenšil na zhruba více než třetinu. Zřejmě bude ještě dál ubývat počet, ale ty hlavní automatizační procesy

mnohé v Pecce nelze vůbec dostat a ceny zboží jsou citelně vyšší. Zřejmě situaci vyřeší až nový obchodní dům, na který je však v Pecce místa v centru dost. Bude záviset na tom, či a který obchodní řetězec první pochopí, že Pecce patří v novém typu

spádovém okolí.

Moderní společnost má však ještě vyšší nároky na centrální místo v společnosti blahobytu. I na to však má Pecka předpoklady, žel nevyužité. Jde o to tady znovu vybudovat lázně a jiné instituce pro wellness činnost, jednoduše pro kondiční pobyty v podstatě zdravých lidí, kteří si však nutně potřebují odpočinout a nabrat nových sil. Vybudovat v Pecce lázně. I když tu má zdroje pitné vody, nemá termální pramen, voda se dá ale ohřívat, samozřejmě to bude stát mnoho peněz. Tu bude potřeba spojit síly: obce, místních podnikatelů, ale zřejmě bude potřebný i finančně silný strategický investor. Zájem o služby při vhodném marketingu bude nejen u místních podnikatelů, ale také podnikatelů německých, zejména, když na Peckovsku mají svoje rodinné kořeny.

Pecka byla kdysi centrem rozsáhlého panství, které zejména za Kryštofa Haranta mělo šanci stát se centrem celé rozsáhlé oblasti. V nových podmínkách moderní společnosti se může tento zlatý věk Pecky znovu nejen vrátit, ale i rozvíjet dál na kvalitativně nové úrovni. Pecka má pro to všechny potřebné předpoklady.

*Doc. Ing. Jaroslav Fídrmuč, CSc.,
Ekonomická univerzita Bratislava*

Lázně s dřevěnými vanami stávaly za hostincem U Jindráků. Obojí je už dnes minulostí.

-fotoarchiv hradu-

má Pecka za sebou, zatímco Paku čekají.

Paka přitom nemá výhodnou polohu pro rozvoj rekreačních činností. Leží na pakej straně, to je obrácené opačně, k severu, je vystavěna větrům. Nejlépe je to cítit, když člověk přijde z Pecky do Paky, jak je tam oproti Pecce sychravo.

Jistě, Pecce zatím mnohé chybí. Například většína lidí je zaměstnaná v Pace a nebo ještě dále a vláčí z Paky plné tašky nákupů. V peckovských obchodech zatím chybí dostatečný výběr zboží,

společnosti (společnosti postindustriální, po skončení průmyslové revoluce) budoucnost a takovýto obchodní dům tu postaví. Držím palce tomu, aby to byl český podnikatel a nebo celá česká obchodní společnost. Pecka má už bohatou sportovní a rekreační činnost, pohostinství i kulturní činnost. Jen se zatím málo využívá, a proto i některé akce nejsou úspěšné a některé podniky na tom dokonce zanikají, to by se však v budoucnosti mělo změnit. Bude tu znovu přibývat nejen obyvatel, ale i osad v širokém

František Khun - Páter Augustin

povídka

Letos si ve čtyřech pokračováních představíme autobiografickou povídku Páter Augustin z knihy *Stíny života* (1926) z pera peckovského rodáka Františka Khuna (21.4. 1874 - 1948). V příběhu popisuje Pecku a její život druhé poloviny 19. století, jen si za používané názvy musíme dosadit místní: Samotín = Zvičina, filiální kostelíčky jsou Stupná a Vidonice, u úpatí Svatojánského kopce teče Brodek a Lázeňský potok, hrad Karlík = Pecka, trosky hradů Černova a Klenovce = Kumburk a Bradlec apod. Autor píše i o svém rodném domku čp. 92, ve kterém dnes bydlí manželé Křečkovi.

I.

V horské kotlince – jako drobná ptáčata v hnízdečku – sedí malé, útulné městečko s malebnými, z větší části dřevěnými, po stráních roztroušenými domečky, jichž majetníci za dřívějších dob bývali výhradně domácí tkalci.

Uprostřed kotlinky na kopečku vypíná k nebesům svou baňatou věž bílý kostelík, pod nímž sotva třicet kroků dále na západ usmívá se v ranních paprscích slunečních čtyřtřídní jednopatrová škola a vedle v zahradě se školou sousedící bělá se malá děkanská budova, kterou obývají dva kněží – děkan s kaplanem.

Na východní i západní straně městečka z dálky pozdravují svůj mateřský kostelík – na kopečku se rozhlízející – dva malé filiální kostelíčky s dvěma – v letních měsících silně mateřídouškou vonícími hřbitůvky.

Podál na východ s homolovitého vrchu dívá se daleko do kraje starobylý kostelíček Samotínský.

Na jižní straně městečka, na vysokém, skalnatém kopci smutně hledí k nebi zříceniny starého hradu – pusté a tiché – jen v noční době houkáním sovy oživené, na straně severní táhne se nižší, holý kopec, na jehož nejvyšším vrcholku nad otevřenou skalou od nepaměti stála socha svatého Jana Nepomuckého.

Podél úpatí kopce s leva i s

prava vroubí stříbrolesklý potůček.

Na holém a kamenitém tom kopci, na němž jen sem tam se ukazovala letním slunkem vyprahlá travička – odbývaly se letního času každodenně zábavy dětské, a mezi skotačícími dětmi pobíhaly kozy s kozlátky.

V letě za nedělního odpoledne sedávala tu na stupních dívka as dvacetiletá – z malé chaloupky pod kopcem – a kdykoliv pozvedla oči své k svatému Janu, pronášela vždy k Bohu vroucí přání, aby provdál-li se po vůli Boží, mohla mít také takové dítě v klerice.

Uběhla dvě léta – dívka se provdala za potůček na samotu, na kopci založili nový hřbitov a sochu svatého Jana odvezli do městečka a postavili u kamenného mostu. U ní zasadili břízu, která časem spustila své dlouhé tenké větve až k zemi a činila tu nad hladinou vodní dojem dívčiny, která před zrcadlem rozpustila svůj bohatý vlas.

Jednou za rok – o svátku svatého Jana přišlo sem odpoledne z městečka procesí s duchovenstvem, hudbou a zpěváky – i cechovní vysoké korouhve bylo viděti – a vzdali tu hold svatému Janu zpívanými litaniemi, které hudba doprovázela.

Když stál svatý Jan tam na kopci, byla pod ním němá skála, kolem všude ticho – a on se jen díval dolů na dva stříbrolesklé potůčky pospíchající do rybníku – tady

šeptá mu u hlavy drobnolistá bříza a pod nohama bublá potůček.

Ve dne – v noci šeptá bříza, ve dne – v noci bublá potůček – jen on tu stojí a mlčí.

A mnohý poutník – tudy jdoucí, zastaviv se v zadumání před sochou, po trapných zkušenostech životních mimoděk souhlasil se slovy básníka: „Na cestě všedního života, v hukotu a šumu, s povděkem přijímá člověk blahoslavenství mlčení.“

II.

Nad Samotínem z ranní mlhy vystoupily na oblohu rudé červánky a oznámily celému kraji brzký příchod usmívavého slunka.

Po třínedělním aprilovém počasí těšil se celý kraj na příchod milého a vzácného hosta. Víc a více ve zlatě se stkvící červánky poněmáhle růžověly – pak bledly až zmizely docela. Rudé slunko, rdící se ve svém majestátu na obloze, pozdravilo Samotín a vystupujíc výš a výše pozlatilo jeho bílý kostelíček – zasvěcený svatému Janu Nepomuckému.

Po celé krajině kolem Samotína – široko daleko – jako na povel jásavě se rozhlaholily ranní zvonky různých tónů. Nejvyšší ze všech, malý zvonek v pozlacené věžce kostelíčka Samotínského jásal nejzvučněji, jako by nejvíce se radoval z příchodu milého jarního slunka.

Potěšeno jsouc takovým slavnostním vítáním usmívalo se zlaté slunko radostně na celou krajinu vůkol i na zachmuřené černé lesy Zahučanské a na tmavohnědé zříceniny hradu Karlíka a v dále v hustém modrém lese mizící trosky hradů Černova a Klenovce.

Svým vlídným příchodem potěšilo mnoho městeček a vesniček – všude tu po stráních roztroušených – a nejvíce opuštěné samoty mezi lesy.

V jedné takové samotě – v malém to dřevěném domečku se šindelovou střechou, vyhřívajícím se na zelené stráni, vítali s ním zároveň příchod nového světoobčana. Byl to již třetí v rodině a přišel za předcházejícími po sedmi letech.

Chudičský tkadlec Podzimek a jeho žena – matka novorozeňátka – radili se právě spolu, jaké dají chlapečkovi jméno a koho udělají kmotrem.

„Jméno bude mít po kmotříčkově“ – rozhodl muž – „první starostí jest vynajít kmotra.“

„Když jsi už nepřímou dal chlapečkovi jméno – dám já kmotra“ – pravila žena. „Uděláme kmotrem tatínka našeho pana děkana, jmenuje se Augustin – budeme mít Augustinka.“

Muž ničeho proti tomu nenamítal, věda, že pro jejich chudobu bude tak nejlépe, když nikoho z příbuzných nebudou obtěžovat, jako již

dvakrátě pře tím musili, ale poznamenal dosti stísněně: „Jenom že tatínek pana děkana je už příliš stár – bude mu bezmála osmdesát let. Nevím, jestli udrží čtvrt hodiny na rukou našeho chlapečka.“

„Také na to myslím,“ pravila žena – „ale už vím, vezmeme ještě švakrovou Lojzickou za kmotra. Tu chvílečku u křtitelnice podrží dědeček – při ostatních obřadech švakrová. Jistě nám neodeprou, a máme po starosti.“

Muž spokojeně přisvědčil, a malý Augustínek v posteli vedle maminky se usmívající – jako by dával na jevo také svůj souhlas.

Třetího dne od té radostné události u Podzimků pospíchalo opět milé slunéčko od Samotína sem k lesní samotě a usmívajíc se na krásně řezanou dřevěnou lomenici s nápisem na spodku štítu: „Pokoj tomuto buď domu, stavěl jsem, však nevím komu, kdo v něm bude přebývat, rač mu, Bože, požehnati.“ Léta Páně 1830 – pozlatilo dřevěný, přes dva decimetry vysoký kalich na lomenici a podívalo se malým okénkem do světnice, kde kmotra Lojzicka zavíjela na stole do peřinky, babičkou ve vaničce do růžova vykoupáního, malého Augustínka.

Matka se v posteli blaženě usmívala, děťátko zlíbala, křížek mu na čele udělala a pak přála všem šťastnou cestu do kostela. Podziměk zůstal doma u ženy.

Toho dne ráno bylo také živěji na děkanství. Dědeček – otec pana děkana – chystal se k Podzimkom na křtiny. Obul si boty s vyleštěnými holínkami, oblékl bílou, pikovou vestu a černý frak – a tak přišel již do čeledníku k snídani.

„Co pak, dědečku, dnes jako ženich?“ – otázal se velebný

pán, děláje, jako by nevěděl. „Copak nevíte, že mají u Podzimků syna? Jdu za kmotra“ – odpověděl rázně dědeček – pln údivu, že domácí nevědí, proč je dnes tak vystrojen.

„No – to je přec něco. Tatínek se dnes bude mít dobře“ – zažertoval syn, děkan.

„Jaké pak dobře?“ – opáčil dědeček – „trochu kafe a kousek bucht – co já už toho sním, ale budu mít o stupínek blíž k nebi – a to je něco!“

Na chodbě ozvaly se hlasy a kostelník ohlašoval v čeledníku, že křest je tady.

Kněží s dědečkem vstali a šli tentokrát všichni rozdělit se o funkce. Velebníček zapsal do matriky, pan děkan pokřtil a dědeček dělal kmotra. Držel dobře a za oltářem zastrčil Augustínkovi do peřinky v malé visítkové obálce pět od dávna pečlivě uschovaných dukátků.

Když vycházeli z kostela – slunéčko se na všechny mile usmívalo. Kněží zašli do fary, ale dědeček s holi v ruce statně si vykračoval se ženami k samotě.

„Teď jsme tu Augustínkové dva“ – pravil cestou. „No – já tu dlouho už, trvám, nepobudu ale jsem rád, že tu v té kotlině zanechám jmenovce.“

Obě ženy přály dědečkovi dlouhého ještě zdraví. Na prahu chaloupky tkadlec je mile přivítal a vedl do světnice. Matka, celá šťastná, děkovala mnohokrát se slzami v očích za svatou službu kmotříčkovi i kmotře. Pak opět zlíbala Augustínka, třemi křížky ho požehnala a po chvíli k sobě vzala do postele.

Káva byla uvařena, mísa koláčů na stole.

Kmotříček z děkanství podruhé posnídav přál matce i svému kmotřenci mnoho

zdraví, usmál se ještě na malého klučínu, dal všem „s Pánem Bohem“ a ubíral se domů.

Ale často si sem na samotu zašel – pro potěšení. A chodil sem plná čtyři léta a pokaždé Augustínkovi v kapse přinesl – buď pamlssek nebo hračku, až najednou přestal sem chodit, ba ani do kostelíčka – jak byl každodenně zvyklý – po delší dobu nepřicházel. Mnoho spal, víc a víc, byl drobnější a drobnější – už by ho pomalu svázal do uzlíčku, až jednou v noci, bylo v létě, usnul příliš tvrdě a už se neprobudil.

Podzimková s malým Augustínkem přišla se s ním, v rakvi se usmívajícím, rozloučit. Pozvedla Augustínka, aby mohl kmotříčkovi políbiti ruku, tu ruku, která mu vždy něco sladkého podávala.

III.

Za rok začal Augustínek chodit do školy. Chodil společně s Rozrazilovým Františkem o dva měsíce mladším. Chaloupky jejich sousedily, jenom polička je dělila. Oba sousedi byli tkalci, každý měl tři korečky pole, něco luk a pastvin, kravičku a kozu, a tak byli oba stejně velcí hospodáři a také stejně velcí boháči, neměli si co vyčítati a obě rodiny žily v dobrém přátelství.

Rozrazilovi měli jen dvě děti – dvanáctiletou Mařenku a Františka. František s Augustínkem se měli rádi a společně si hrávali buď u Podzimků nebo u Rozrazilů. V létě a na podzim skotačili na zeleném trávníku u chaloupek a po stráních posečených lukách pásli kravičky a kozy.

Rok za rokem utíkal, jako ta vodička bublajícím potůčkem, vinoucím se kolem

obou chaloupek na samotě. Oba hoši chodili již druhý rok do čtvrté – nejvyšší třídy. Poněvadž v létě pře vyučováním chodívali školáci do kostela na mši svatou – přihnali ráno s pastvy dřívě, aby nezmeškali.

Zvláště Augustínkovi na tom záleželo, neboť rád se vždy díval na pana děkana, jak sloužil mši svatou. Sledoval bedlivě každý jeho pohyb. Záviděl ministrantům, že jsou mu tak blízko u oltáře, že mluví s ním latinsky a že berou do rukou skoro všechny posvátné předměty jako pan děkan.

Umínil si, že bude také ministrant. Když se s tím doma svěřil – rodiče mu nebránili. Přemluvil i Františka a oba přihlásili se u pana děkana za ministranty. Poněvadž dva větší vycházeli ze školy, byli přijati a uloženo jim, aby už chodili k oltáři a brzo naučili se ministranci.

Louka, stráně i lesy na samotě hlaholily latinou. Kravičky – nerozumějící – nepokojně se ohlížely po obou chlapcích, kteří – jeden přes druhého – hlasitě odříkávali: „Konfiteor“ a „Suscipiat.“

Když důvěřovali již své paměti – šli na děkanství ke zkoušce a šťastně obstáli. Ale Augustínkovi za krátkou dobu to všecko bylo málo.

Chaloupka Podzimkova měla dvě nízké světnice, ve větší byly dva tkalcovské stavy, pro Podzimka a jeho ženu, přes síň pak – po dřevěném poklopu nad schody vedoucími do sklepa – šlo se do světničky menší s jedním okénkem na východ a s druhým na západ, u kterého v koutku stál malý stoleček červeným ubrusem pokrytý. Nad ním na zdi visela dřevěná polička s knihami. Byla tu ještě postel vystlaná peři-

nami, dubová truhlice, almara a dvě židle. Na stěně viselo několik zarámovaných a zasklených obrazů světců. Naproti stolečku stál u zdi dřevěný věšák na šaty. Obývali tuto útulnou a tichou světničku o prázdninách a o svátcích Augustinkovi dva bratři, studenti. Augustínek jim rád chodil naproti a velice se na ně vždy těšil, poněvadž mu přinášeli z města nějakou hračku. Teď chodil domů jen jeden, druhý už byl učitelem.

Ze síně po dřevěných schůdkách šlo se na půdu. S malou světničkou sousedil chlév pro krávu a kozičku, k němuž byla přistavěna prkenná stáj pro dříví a hospodářské náčiní.

Tu středu – po odbyté zkoušce na děkanství – hned po obědě dal se Augustínek doma do zvláštní práce. Otec ve velké světnici tkalcoval, matka soukala. Augustínek nalil do škopičku trochu horké, trochu studené vody, vzal rýžový kartáč, mýdlo, dva hadříky a pospíchal se vším do světničky. Zase vběhl do světnice, vzal s plotny plecháček a již svlékal ve světničce kabát a vyhrnoval u košile rukávy. Pak si klekl na zem ke škopičku, do plecháčku nabral vodu, rozlil ji po podlaze, mokré místo namydil, namočil ve vodě rýžák a již dřel jím prkna podlahy. Jedním hadříkem spláchl vodu, druhým umyté místo vysušil. A zase se škopičkem o dva kroky dále a začal podobně.

„Jdi se podívat, co tam ten hoch venku dělá!“ přerušiv tkalcování pravil Podzimek své ženě. Ta vstala od kolovrátku a šla do síně, kde zaslechla ze světničky škrábání rejžáku po podla-

ze. Vešla dovnitř a spatřila Augustínka na zemi klečícího a vši silou drhnoucího podlahu. Ten však matky nepozoroval.

„Slyšíš, hochu, co to děláš – vždyť jsem teď před svátky vánočními podlahu čistě umyla a před Velikonocemi budu ji mýti zas.“

„Nehněvejte se, maminko, my s Františkem si budeme hrát na kněze. Já budu panem děkanem a František panem páterem. Tady ve světničce budeme mít kostelíček a na stole oltář.“

„No – já proti tomu ničeho nenamítám, až co řekne tatínek.“

Šli spolu do světnice. Když hoch vypověděl otcí svůj úmysl, pravil tento:

„Tak se mi zdá, že bys' rád byl panem páterem. Naposledy ten kalich na naší lomenici je hlasatelem, že z téhle chaloupky vyjdou dva kněží. Inu. Staň se vůle Boží! Jeníček už na druhý rok v Topolinách vyučuje, Karlíček dokončuje gymnasium a chce po Velikonocích podati si žádost do semináře – milý Pán Bůh a dobří lidé nám dosud pomáhali – což, abychom i tebe dali na studiu, abys nám jednou nevyčítal? Inu – jak pravím – staň se vůle Boží. Do prázdnin se ještě rozhodneme. Zatím nikomu nic neříkej – až co o Velikonocích řeknou hoši.“

Tato řeč otcova jako májová vlašička teplounce padala na srdce Augustinkovo a byla zároveň odpovědí, může-li si zaříditi ve světničce kostelíček a na stole oltář.

Domyl podlahu a strožil oltář. Dřevěný křížek s mosazným tělem Páně, doma o pouti koupený, čtyři dřevěné tkalcovské cívky s tenkými červenými svíčkami, jak je o Dušičkách

prodávali u kostela, skleněný kalíšek, dvě menší skleněné nádoby – jedna barvy rubínové pro smíšeninu sladké vody s octem, druhá pro vodu, dva malé, vatou vycpané polštářky, studentský zpěvník kostelní, v němž byl latinský obřad mše svaté na svátek Nejsvětější Trojice Boží, to všecko bylo vyrovnáno na prostřeném stolku, jak to měli na oltáři v kostele.

Společně s Františkem šli ke kupci koupit za pět krejcarů pět archů barevného lesklého papíru: červený, bílý, modrý, zelený a černý – a z nich udělali pět ornátů. U téhož kupce koupili za krejcar dvě tabulky bílých oplatek, ze kterých

ostrou hranou kulaté plechové nádoby vyřizli několik větších hostií. Augustínek požádal maminku o kus čistého nového plátna na korporál, purifikatorium ručníček k „Lavabo“.

A hned ve čtvrtek po škole, nikým nepozorováni, začali první mši, napřed Augustínek, a pak František. Jeden druhému ministroval a na jednotlivé části malým zvonečkem upozorňoval.

O nedělích a svátcích sloužil Augustínek jako pan děkan – a František mu asistoval. Den po dni ubíhal, až přišly Velikonoc – a o těch se rozhodlo, že po prázdninách půjde Augustínek na studiu.

Pokračování příště

František Khun Rodné chaloupce

*Obraz tvůj vždy v srdci chovám,
rodná moje chaloupko,
srdce moje touží k horám -
v tobě bít jen malounko.*

*Kdybych jednou slyšel v hrobě,
že mám opět na svět jít -
nikde jinde – jenom v tobě
chtěl bych se zas narodit.*

(tato báseň byla zhudebněna Josefem Kroutilem)

Záklopové prkno v lomenici domu čp. 92 v roce 2008.

Hasiči v okrsku probírali loňský rok

Okrskový výbor sboru dobrovolných hasičů 15. okrsku se na své Výroční valné hromadě sešel dopoledne v neděli 13. ledna. 26 přítomných členů a delegátů z jednotlivých hasičských sborů a 4 hosté jednali v sále kulturního domu v Bělé u Pecky. Vloni okrskový výbor zasedal celkem třikrát. Poprvé na lednové Výroční valné hromadě (VVH) hodnotil dosažené výsledky hasičů v předchozím roce a projednal výhled na rok 2007 (viz článek v LP č.1/2007), podruhé projednal stav přípravy na konání okrskového kola soutěže v požárním sportu a podzimní zasedání bylo věnováno přípravě VVH v jednotlivých sborech plánovaných ku konci roku.

V tomto nedělním programu byla zachována tradice a okrskový starosta Josef Mašek ve své hodnotící zprávě seznámil přítomné s aktuálním stavem členské základny každého sboru, jeho aktivitou a dosaženými výsledky v jednotlivých družích činnosti v loňském roce, jak to vyplynulo z jednání na proběhnuvších VVH a z podaných hlášení. Diskuze, která se rozproudila po hlavní zprávě, byla dlouhá, živá.

Diskutující z jednotlivých sborů vystupovali s problémy, připomínkami a hodnotícími poznatky především z hasičských soutěží, mluvili přímo k věci, jeden po druhém a navazovali na

především příspěvek. Byly podány podnětné návrhy, jak asi některé problémy řešit, co dělat pro zvýšení zajímavosti soutěží, jejich časově organizačního uspořádání, využití internetu.

Co vlastně hasiče trápí a v čem by chtěli dosáhnout zlepšení? Co ještě bylo slyšet na schůzi?

Máme dobré sbory, jedničky v organizování soutěží, např. Staňkov, Vidochov, ale je také potřeba, aby ze strany funkcionářů a vyšších orgánů byla věnována větší pozornost úspěšným a postupujícím soutěžním družstvům. Jak podpora finanční, ale také včasné sdělované informace o pravidlech, které se uplatňují ve vyšších kolech požárních soutěží a o způsobu jejich organizace, aby se účastníci mohli ještě lépe připravovat. Dále hasiče mrzí velmi malá propagace tohoto sportu nejen na místní úrovni, ale především v médiích, i celostátních. Je to sport jako každý jiný a kdo v tom dělá, ví, že je náročný fyzicky i časově. V podstatě je to kolektivní sport a navíc se tu pracuje i s technikou, která je určena pro praktické použití v krizových momentech běžného života - a v tom je to právě i mnohem zajímavější. Výsledek v soutěži pak nevypovídá jen o fyzických zdatnostech závodníků, ale i o tom, jak jsou vzájemně sladění v plnění jednotlivých úkonů,

v jakém stavu mají svěřenou techniku, jak o ni pečují i mimo soutěžní klání. „I zde může mládež najít své sportovní vyžití, zvláště na vesnici,“ bylo řečeno v hlavní zprávě. Dokladem toho jsou Vidochovští. Získávat mladé lidi pro práci ve sboru však znamená nejen mít šanci dosahovat dobrých výsledků v soutěžních kolech (což je bezpochyby podstatné pro udržování aktivity kolektivu a zvyšuje to atraktivnost hasičské činnosti), ale dává sboru i jistotu, že bude nadále zachována jeho existence a může stále plnit své základní poslání v okruhu své působnosti. O tom, že sbory dobrovolných hasičů v našich vesnicích a městech mají stále své opodstatnění a uplatnění, jednoznačně hovoří skutečnosti v jejich odvedené práci jak na úseku jejich odbornosti, tak jejich značný podíl na společensko-veřejném a kulturním životě v obci. To také bylo zdůrazněno ve vystoupeních hostů na schůzi: starosty Vidochova Josefa Brendla, místostarosty Městyse Pecka Jaroslava Mikulky, člena Výkonného výboru okresního SHČ-MS v Jičíně Lubomíra Exnera a velitele 14. okrsku, novopackého Karla Skolka. Každý z nich to sice řekl svými slovy, ale jednotliví byli v poděkování za dobře vykonávanou práci ve sborech, za dosahované úspěchy v soutěžích a vyslovili přání, aby se sbo-

rům v tomto roce nadále dobře dařilo v hasičské činnosti, aby bylo ještě více sportovních úspěchů a co nejméně skutečných zásahů. Pan Mikulka navíc zdůraznil, že vedení obce díky dobré spolupráci má v hasičích oporu, že nadále počítá s jejich veřejně prospěšnou prací v jednotlivých částech obce. Připomněl též nově vybudované zázemí pro hasiče v Pecce.

Hasiče by v práci povzbudila vyšší účast ostatních lidí na jimi pořádaných akcích. Jejich absence je zvláště patrná na vyšších kolech soutěží. Organizátoři hasičských soutěží hledají způsoby, jak ještě více udělat program dne zajímavější, aby pro většinu účastníků nekončil hned po vyhlášení výsledků.

Stručný výtah z činnosti jednotlivých sborů v roce 2007

SDH Pecka má 80 členů (54 M, 26 Ž), v okrskovém kole soutěžilo 1 dr. M + 1 dr. Ž.

Výjezdová jednotka je zařazena ve stupni JPO 3, má 12 členů (i z dalších sborů).

Uskutečněny byly dva výjezdy – k odstranění stromů spadlých při orkánu „Kyril“ na silnici k Bukovině a dne 16. října k likvidaci požáru provozu firmy Lohmann-Rauscher v Nové Pace. Na údržbě hasičské výzbroje a zařízení bylo odpracováno 475 hodin, po-

• sport • sport • sport • sport • sport •

moc obci 152 hodin. Pořádán Hasičský ples.

Nepodařilo se uspořádat Memoriál Jaromíra Tauchmana. Problém s místem pro konání hasičských soutěží v Pecce je ve stadiu řešení.

SDH Bukovina u Pecky má 41 členů (33 M, 8 Ž), v okrsk. kole soutěžilo 1 dr. M + 1 dr. Ž.

V posledních letech došlo k omlazení sboru, což se výrazně projevilo na dobrém hodnocení i soutěžních výsledcích. Na údržbě hasičské výzbroje a zařízení bylo odpracováno 310 hodin. Pořádán Hasičský ples.

SDH Arnoštov má 8 členů (6 M, 2 Ž), nesoutěžil, na údržbě hasičské výzbroje a zařízení bylo odpracováno 50 hodin.

SDH Bělá u Pecky má 38 členů (pouze M.), v okrskovém kole soutěžilo 1 dr. M.

Je zařazen ve stupni JPO 5. Výjezd dne 16. října k likvidaci požáru provozu firmy Lohmann-Rauscher v Nové Pace. Na údržbě hasičské výzbroje a zařízení bylo odpracováno 280 hodin, pomoc obci 30 hodin. Pořádáno 5 kulturně-společenských akcí, 2 zábavná odpoledne pro děti. Na VVH oceněna činnost členů a předány hasičské věrnostní medaile.

SDH Staňkov má 28 členů (16 M, 12 Ž), v okrskovém kole soutěžilo 1 dr. M + 1 dr. Ž.

Uspořádal okrskovou soutěž 13. května. Velmi dobře organizovaná, průběh bez problémů. Sboru bylo

poděkováno za zdárné zvládnutí soutěže. Družstvo M zvítězilo a reprezentovalo náš okrsek v okresním kole, kde ve své kategorii muži zvítězili a postoupili do krajského kola, tam se umístili na velmi pěkném 4. místě.

Na údržbě hasičské výzbroje a zařízení bylo odpracováno 43 hodin, na preventivní činnosti 15 hodin. Uspořádali 2 kulturní a společenské akce. Velkého, uznalého ohlasu se dostalo zrealizovanému zájezdu do Velkých Bílovic se zajímavým programem. O jeho úspěšnosti svědčí vyjádření účastníků: „Bude-li něco obdobného organizováno, dát vědět i ostatním sborům, prostě nádherná.“

SDH Vidonice má 54 členů (40 M, 14 Ž), v okrskovém kole soutěžila 2 dr. M.

Na údržbě hasičské výzbroje a zařízení bylo odpracováno 20 hodin, pomoc obci 244 hodin. Uspořádána 1 kulturně-společenská akce. Bylo vysloveno uznání perfektně připravené VVH s tradičně vysokou účastí i provedené ocenění členů a předání medailí.

SDH Kal má 35 členů (26 M, 9 Ž), v okrskovém kole soutěžilo 1 dr. M.

Na údržbě hasičské výzbroje a zařízení bylo odpracováno 64 hodin, pomoc obci 50 hodin. Pokračovali v založené tradici organizování turnaje ve volejbalu hasičských družstev pod názvem ZaKALíme. Uspořádali 4 kulturně-

společenské akce.

SDH Lhota u Pecky má 48 členů (36 M, 12 Ž), v okrsk. kole soutěžilo 1 dr. M + 1 dr. Ž.

Zúčastnili se soutěže o Pohár okresního starosty, kde obsadili 5. místo.

Na údržbě hasičské výzbroje a zařízení bylo odpracováno 60 hodin, pomoc obci 250 hodin, při preventivní činnosti 22 hodin. Na VVH oceněna činnost členů a předány medaile

SDH Vidochoh má 44 členů (23 M, 21 Ž, 20 mládež), v okrsku soutěžila 2 dr. M + 1 dr. Ž.

Družstvo žen zvítězilo a úspěšně reprezentovalo okrsek v okresním kole, kde se umístilo na 4. místě.

Ve Vidochově je již tradičně dobrá práce s mládeží a pokud by se v některém jiném sboru vytvořily podmínky (je to poměrně náročná práce), je možné se u Vidochovských poučit.

Vidochovské děti v okresním kole soutěže Plamen v kateg. Mladší družstva obsadily 1. místo, v kateg. Starší družstva obsadily 2. místo a v kateg. Dorost obsadily 1. místo. V krajském kole se Dorost umístil na 3. místě.

Na údržbě hasičské výzbroje a zařízení bylo odpracováno 236 hodin, pomoc obci 132 hodin, při propagaci PO a prevenci 80 hodin.

Uspořádáno bylo 9 kulturních a společenských akcí, 2 akce pro děti.

Starosta okrsku v hodnocení zdůraznil pozitivní

fakt, že se sbory začínají vracet k provádění preventivní činnosti. Připomněl zároveň, že pro zajištění dobré informovanosti členů sborů je třeba, aby se jejich zástupci pravidelně účastnili okresních schůzí a shromáždění.

Závěrem schůze se hasiči dohodli, který sbor ve kterém z příštích roků uspořádá okrskové kolo soutěže v požárním sportu. **Letos jsou sbory a příznivci hasičského sportu, všichni občané, srdečně zváni do Lhoty u Pecky. Soutěž se bude konat v sobotu 10. května. Přijďte se podívat, povzbuzovat a prožít zajímavé odpoledne.**

V roce 2009 bude soutěž v Kalu, v roce 2010 v Bukovině u Pecky, v roce 2011 ve Vidonicích a v roce 2012 ve Staňkově.

Vyšší kola soutěží

letos proběhnou:

- okresní kolo dospělých dne 7. června v Jičíně.

- Krajské kolo bude v Novém Městě nad Metují dne 21. června.

- Děti v okresním kole hry Plamen budou soutěžit v Šárovce Lhotě ve dnech 30. května až 1. června, dorost tamtéž 1. června.

- Krajské kolo pro děti proběhne v Litomyšli ve dnech 14. a 15. června, dorost bude soutěžit 22. června v Novém Městě nad Metují.

Za dobrou práci.

To, že hasiči dovedou ocenit dlouholetou věrnost, dobrou a obětavou práci

svých členů je zřejmé z jednání Výročních valných hromad. Pro hasiče našeho okrsku je potěšující skutečnost, že z podnětu OVV SHČMS v Jičíně se ocenění dlouholeté, aktivní práce v dobrovolném hasičském hnutí dostalo paní Janě Mindlové, člence SDH Pecka. Vloni jí bylo uděleno nejvyšší vyzname-

nání pro dobrovolné hasiče - titul „Zasloužilý hasič“. Převzala jej při slavnostním aktu v obřadní síni zámku v Příbyslavi z rukou Karla Richtery, starosty Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska (viz foto). Dodatečně gratulujeme a děkujeme za skvělou reprezentaci našeho okrsku.

Petr Pavel

Kulturní a sportovní léto 2008

I letos nabídne Koupaliště a kemp celou řadu sportovních a společenských akcí, které vám, jak doufáme, zpestří chvíle strávené u nás v areálu. Pokračovat budou svými dalšími ročníky již tradiční turnaje ve volejbale, nohejbale i malé kopané. Zavítá k nám opět antuková liga, triatlon a míčový sedmiboj. Těšit se opět můžou i příznivci folk & country na již IV. ročník

Peckovské struny. Největší akcí však bude bezesporu námi připravovaná a organizovaná akce Motosraz Pecka 2008. Rádi bychom vás trochu navnadili a pozvali, protože si tam najde své třeba i nemotorkář. Program bude opravdu nabitý. Posuďte sami. Motosraz se bude konat v termínu od 13. - 15. června a jste tímto srdečně zváni.

Ladislav Harčarik

Ilustrační foto - zdroj internet-

Motosraz Pecka 2008

Pátek 13.6.

- **Oficiální zahájení - 18.30 hod.**
- **Skupina SKELET - 19 hod.**
- **Skupina Alibi Rock - 21 hod.**
- **Ohnivá show - 22.30 hod.**
- **skupina DE BILL HEADS - 23 hod.**
- **reprodukováná hudba, volná zábava - 1hod.**

Sobota 14.6.

- **řazení na vyjížd'ku - 10.30 hod.**
- **vyjížd'ka cca 60 km - od 11 hod.**
- **Od 14 hod. - Soutěže a kapela SVRAB, ohnivá show, Miss mokré tričko, vystoupení šermířů skupiny REGO**
- **Břišní tanečnice - 18 hod.**
- **Skupina Benjaming Band - 19 hod.**
- **Skupina Komunální odpad - 21 hod.**
- **Skupina Vat'ák - 23 hod.**
- **Od 1 hod. - hudba do svítání**

Info: www.peckasport.cz
 mail: info@peckasport.cz
 tel. 493 799 499

Společenská rubrika

Oslavili svá životní jubilea

V 1. čtvrtletí letošního roku oslavili svá životní jubilea tito naši spoluobčané (všichni z Pecky):

- Vlasta Marxová – 86 let
- Růžena Jeriová – 96 let
- Františka Jůzová – 92 let
- Jiřina Špůrová – 85 let
- Květa Horáčková – 86 let
- Marie Novotná – 94 let
- Zdeňka Kracíková – 87 let

Všem jubilantům přejeme do dalších let pevné zdraví, hodně spokojenosti a osobní pohodu.

Vítání občánků

V neděli 4. května 2008 se uskuteční na Úřadu městyse Pecka slavnostní přivítání nových občánků do života.

Rodičům přejeme hodně trpělivosti, pevné zdraví a jen samou radost ze svých ratolestí.

Navždy nás opustili

- Marie Olivová z Pecky ve věku 95 let

Věnujme jí tichou vzpomínku.

Další číslo Listů Peckovska vyjde v červenci. Příspěvky můžete průběžně vhazovat do novinové schránky umístěné na chodbě obecního úřadu (vlevo dole za lítacími dveřmi).

Uvítáme jakékoliv návrhy, podněty a připomínky.

Uzávěrka příštího čísla bude 31. května 2008.

Listy Peckovska

Časopis přátel Harantova městečka, vydává Obecní úřad v Pecce.

Duben 2008, ročník XV. Řídí redakční rada ve složení: Věra Trybenekrová, Miroslav Procházka, Petr Pavel, Šárka Kodymová, Marie Pavlová
grafická úprava Věra Kociánová

E-mail: obec.pecka@centrum.cz, <http://www.obec-pecka.cz>

Počet výtisků 250

Cena 15 Kč